СОВЕТ ФАЗОКОРИГА БАЛЛИ!

Валерий Федорович БИКОВСКИЙ

„ВОСТОК-5“ НИНГ ПАРВОЗИ

Уни Совет Иттифоқи граждани Валерий Федорович Биковский учирмоқда

1963 йил 14 июнда Москва вақти билан соат 15 да Совет Иттифоқида «Восток-5» космик кемаси Ер йўлдоши орбитасига чиқарилди. «Восток-5» кемасини Совет Иттифоқи граждани космонавт учувчи подполковник ўртоқ Валерий Федорович Биковский бошқармоқда.

Космосга бу галги учишнинг мақсади қуйидагилардан иборат:

— космик учиш турли факторларининг инсон организмига таъсирини ўрганишни давом эттириш;

— узоқ давом этадиган учиш шароитида кенгайтирилган медицина-биологик тадқиқотларни ўтказиш;

— бошқариладиган космик кеманинг системаларини янада яхшилаш ва такомиллаштириш.

«Восток-5» йўлдош кемаси мўлжаллanганига яқин орбитага чиқарилди. Дастлабки маълумотларга кўра, йўлдош кеманинг Ер атрофини айланиш даври 88,4 минутни ташкил этади, кеманинг Ер сатҳидан минимал узоқлашиши (перигейи) 181 километрга ва максимал узоқлашиши (апогейи) 235 километрга баравар, орбита текислигининг экватор текислигига нисбатан оғиш бурчаги 65 градусга яқин. «Восток-5» космик кемаси билан радио орқали узлуксиз икки томонлама алоқа қилиб турилибди.

Космонавт учувчи ўртоқ Биковскийнинг берган хабарларига ҳамда телеметрик ва телевизион системалар орқали олинган маълумотларга кўра, у, кемани орбитага чиқариш даврини ва вазнсизлик ҳолатига ўтишини қониқарли кечирган. Ўртоқ Биковский ўзини яхши ҳис қиляпти.

Космонавт учувчи ўртоқ Биковский ўз эшиттиришларини 20,006 ва 143,625 мегагерц частоталарда олиб бормоқда.

Кемада 19,948 мегагерц частотада ишлайдиган «Сигнал» передатчиги ҳам ўрнатилган.

Космик кема бортидаги ҳамма системалар нормал ишламоқда.

Учишнинг бориши тўғрисидаги ахборотлар Совет Иттифоқининг ҳамма радиостанциялари орқали эшиттириб туриладн.

ТАСС АХБОРОТИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 117 (2408). | 15 июнь, шанба, 1963 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БЕШИНЧИ КОСМОНАВТ ВАЛЕРИЙ ФЕДОРОВИЧ БИКОВСКИЙ

Валерий Федорович Биковский 1934 йилда Москва областининг Павлово-Посад шаҳрида туғилган. У ВЛКСМ аъзоси.

Космонавт ўн етти ёшидан бошлаб ўз тақдирини авиация билан боғлади. У, ўрта мактабда ўқиб юрганидаёқ айни вақтда Москва аэроклубини тамомлаб чиқди. Сўнгра Валерий учувчиларга дастлабки таълим берадиган авиация мактабида, Качинск ҳарбий авиация билим юртида ўқийди. Валерий бу билим юртини тамом қилганидан кейин 1955 йилда турли ҳарбий қисмларда учувчи бўлиб хизмат қилди.

Қўмондонлик Валерий Биковскийга яхши баҳо берди, унинг дадил, хатосиз учганини, учиш вақтида ўзини вазмин тутганини, мураккаб вазият юз берганида, тезлик билан бир қарорга келганлигини таъкидлайди. У, махсус машқларни муваффақиятли тугаллади, самолёт қисмларини жуда яхши билади. Валерий инструктор бўлиб ишлаганида ўз тажрибаси ва билимларини ўртоқларига моҳирлик билан ўргатиб турди. У, 72 марта парашют билан сакради.

В. Ф. Биковский Совет Армиясида яхши хизмат қилганлиги учун «Қизил Юлдуз» ордени, «СССР Қуролли Кучларининг 40 йиллиги» ва «Ҳалол хизмат қилганлик учун» медаллари билан мукофотланди. 1959 йилда унга «Иккинчи класс ҳарбий учувчи» унвони, кейинчалик эса «Ҳарбий-Ҳаво кучларининг парашют-десантга тайёрлаш инструктори» унвони берилди.

Подполковник В. Биковский Жуковский номидаги Ҳарбий-ҳаво инженерлик академиясида муваффақиятли ўқимоқда.

Валерий Федорович Валентина Михайловна Биковскаяга уйланган. Валентина лаборант бўлиб ишлайди. Ўтган қишда улар ўғил кўрган.

Космонавтнинг отаси Федор Федотович Биковский пенсионер, онаси Клавдия Ивановна рўзғор ишлари билан шуғулланади, синглиси Маргарита Федоровна Михеева банкда экономист-инспектор бўлиб ишлайди. (ТАСС).

КОСМОНАВТ В. Ф. БИКОВСКИЙНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН ҚИЛГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар, дўстлар! Совет кишиларининг космосни ўзлаштиришга киришиб, бу ишни муваффақиятли давом эттираётганликларига қаҳрамон халқимизнинг ижодий жасорати ҳамда Коммунистик партия белгилаб берган тарихий режаларни амалга ошириш туфайли эришилди.

Космонавт дўстларим Андриян Николаев ва Павел Поповичлар, Юрий Гагарин билан Герман Титов кетидан космосда группа бўлиб парвоз қилганидан буён бир йилдан камроқ вақт ўтди. Бугун мен Совет Ватанимиз бошлаб берган ишни давом эттиришдек катта шарафга муяссар бўлдим.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетини, жонажон Совет ҳукуматини, Никита Сергеевич Хрушчевни, қадрдон ватандошларимни ишонтириб айтаманки, шу масъулиятли ва фахрли топшириқни шараф билан бажариш учун бутун кучимни, билим ва маҳоратимни сарф қиламан.

Жонажон юртимизда тезда дийдор кўришгунча!

КОМСОМОЛНИНГ ТАБРИГИ

КОСМОНАВТ УЧУВЧИ ПОДПОЛКОВНИК ВАЛЕРИЙ ФЕДОРОВИЧ БИКОВСКИЙГА

Космик трассалардаги янги буюк жасорат ҳақидаги, Сизнинг «Восток-5» кемасида қилаётган қаҳрамонона парвозингиз ҳақидаги хабарни Ватанимизнинг йигит ва қизлари, йигирма бир миллион комсомоллар зўр хурсандчилик ҳислари билан кутиб олдилар. Советлар мамлакатининг ёшлари коммунистлар — Юрий Гагарин, Герман Титов, Андриян Николаев, Павел Попович кетидан Ленин комсомолида тарбия олган, ВЛКСМ аъзоси Валерий Биковский космосга янги штурм қилаётганлиги билан фахрланмоқдалар. Сизнинг қаҳрамонона парвозингиз — совет ёшларининг Коммунистик партия ишига фидокорона садоқатини, унинг Ватанга бўлган фарзандлик муҳаббатини кўрсатувчи янги ёрқин далилдир. «Восток-5» кемасининг парвозида совет фанининг Коинот сирларини очишдаги янги зафарини, социалистик системанинг капитализмдан устунлигини бутун дунё кўриб турибди.

Қадрли Валерий Федорович, барча совет ёшлари номидан ВЛКСМ Марказий Комитети Сизга қизғин салом йўллайди, белгиланган программани муваффақиятли тугаллаб, жонажон юртга омон-эсон қайтиб келишингизни тилайди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

Улуғ Советлар мамлакатига шон-шарафлар!

Ватаннинг содиқ фарзанди — космонавт учувчи, комсомол аъзоси Валерий Биковскийга шон-шарафлар!

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг Марказий Комитети.

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ

космонавт В. Ф. БИКОВСКИЙга радиограммаси

«ВОСТОК-5» КОСМИК КЕМАСИНИНГ БОРТИ КОСМОНАВТ УЧУВЧИ УРТОҚ В. Ф. БИКОВСКИЙГА

АЗИЗ ВАЛЕРИЙ ФЕДОРОВИЧ!

КОСМИК ПАРВОЗНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ БОШЛАНИШИ БИЛАН СИЗНИ ҚИЗҒИН ТАБРИКЛАЙМАН.

БИЗ СИЗНИНГ ПАРВОЗИНГИЗНИ ЗЎР ЭЪТИБОР БИЛАН КУЗАТМОҚДАМИЗ. ЎЗИНГИЗНИ ЯХШИ ҲИС ЭТИШИНГИЗНИ ВА ТОПШИРИҚНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИШИНГИЗНИ ТИЛАЙМАН.

СИЗГА ЭНГ ЯХШИ ТИЛАКЛАР ЙУЛЛАЙМАН. ЖОНАЖОН ЮРТИМИЗДА СИЗНИ ХУРСАНДЛИК БИЛАН ҚУЧАМИЗ.

Н. С. ХРУШЧЕВ

1963 йил 14 июнь.

„ВОСТОК-5“ КОСМИК КЕМА БОРТИДАН

Бешинчи космонавт Валерий Федорович Биковский Ер атрофини биринчи марта айланиб чиқаётганида Африка устидан учиб борар экан, кўп миллионли эрксевар Африка халқини қизғин табриклади.

* * *

Бешинчи космонавт Валерий Федорович Биковский Совет Иттифоқи территорияси устидан учиб борганида қуйидаги радиограммани юборди:

Коммунизм қурувчи қаҳрамон совет халқига, космосни ўзлаштириш пионерига алангали салом.

(ТАСС).

КОСМОНАВТ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Ер атрофини иккинчи марта айланиб чиқаётганида, Москва вақти билан соат 16,36 минутда бешинчи космонавт В. Ф. Биковский парвознинг қандай ўтаётганлиги ҳақида хабар қилди:

Москва, Кремль.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ва шахсан Никита Сергеевич Хрушчевга маълум қиламан: ўзимни жуда яхши ҳис қилаяпман, кемадаги системалар нормал ишламоқда, парвоз муваффақиятли ўтмоқда. Менга кўрсатилган ишонч учун совет халқига, жонажон партияга ва ҳукуматга миннатдорчилигимни изҳор қиламан.

(ТАСС).

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВГА ЖАВОБ РАДИОГРАММАСИ

Сизнинг телеграммангизни олиб ғоят ҳаяжонландим. Оталарча ғамхўрлигингиз учун Никита Сергеевич, Сизга чин қалбимдан ташаккур изҳор қиламан. Комсомолда тарбияланган менинг учун совет Ватанининг бундай фахрли топшириғини бажаришдан кўра юксакроқ шараф йўқ. Улуғ ленинчи партиямизнинг коммунисти бўлишни орзу қиламан.

Яхши тилаклар учун совет кишиларига чин қалбимдан миннатдорчилик билдираман. Учиш программасини муваффақиятли бажариш учун ҳамма чорани кўраман.

Космонавт учувчи БИКОВСКИЙ.

ХАЛҚ ОЛҚИШЛАМОҚДА

МЕҲНАТДА ЖАВЛОН УРАМИЗ

Биз, СССР Главгазига қарашли 12-қурилиш бошқармасининг ишчилари бешинчи совет космонавти Валерий Федорович Биковскийнинг юксак парвози ҳақида Москвадан берилган хушхабарни қувона-қувона кутиб олдик. Халқимизнинг ана шундай улуғ кашфиётчилиги бизларни меҳнатда яна ҳам жавлон уришга отлантирди. Коллективимизнинг ишлари чакки эмас: ярим йиллик планни муддатидан илгари ўринлаб қўйдик. Улар бундан буён ҳам меҳнатда парвоз қилишга аҳд этдилар.

Меҳнат ва космос парвозлари кўпаяверсин! Бу парвозлар давримизга ярашадиган парвозлардир.

Қ. КОМИЛОВ
автобаза ишчиси.

СИЗДАЙ УЧГИМ КЕЛАДИ

Валерий ака, менинг Сизнинг ёшингизга етишимга ҳали бир неча фасл бор. Лекин менинг ҳам сиздай баланд-баланд учгим, фазолар бағрини қучгим келади.

Мен сиздай шунқорлар мактабида ўқимаганман. Тошкентдаги маданий-оқартув техникумини тамомлаяпман. Яна бир неча кундан кейин иш жойига бораман, маърифат тарқатиш билан шуғулланаман. Демак, бу ҳам улуғ иш.

Парвозингиз бехатар бўлсин, акажон!

Тўлавой РЎЗИМАТОВ
студент.

ҚУТЛУҒ, ВАЛЕРИЙ ЎҒЛИМ!

Кулоғим радиода эди: сенинг чархи-фалакка, етти қават осмонга кўтарилганлигинг тўғрисидаги хушхабар мени ҳадсиз тўлқинлантириб юборди. Бобокалонларимиз умри бино бўлиб, эртаклардаги учар гиламларда, дулдулларда ботирлар учганлиги ҳақидаги афсоналардан бошқа ҳеч нимани билмаганлар. Булар-ку, бир мубодиға, одам хаёлининг маҳсули эди. Энди кўриб турибмизки, барака топкур совет космонавтлари гоҳ битталаб, гоҳ қўшалоқ бўлиб, жуда-жуда парвоз қилишаяпти. Шуларнинг бири, ўғлим Валерий, сенга ҳам жуда қойилман. Сенга қанот берган партиямизга ҳам, ҳукуматимизга ҳам, халқимизга ҳам жуда қойилман.

Кеч тушиб келаётган эди. Колхозчиларимиз сенинг фазога учганлигингни эшитишиб, далада анчагача гурунг қилишди, кучларига-куч қуйилиб, чунонам ишлашди.

Азиз ўғлим, сизлар, совет космонавтлари фазода коммунизмга йўл очаяпсизлар, бизлар эса ерда деҳқончилигимиз билан коммунистик мўл-кўллик сари йўл очаяпмиз. Шуни ўйлаганингда беихтиёр фахрланиб кетасан, киши. Сендай учар одамлар замонида нуқул яшаворгинг келади.

Устимизда чарх уриб учабер Ерга қайтиб тушишингни интизор бўлиб кутувчи:

Ғ. АБДУЛЛАЕВ
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.

ҚАНДИНИ УРСИН

Биз, «Электроприбор» заводининг қизлари Валерий Биковскийнинг ҳали расмини ҳам кўрмаганмиз. Лекин унинг шижоати, марди-майдонлиги ҳалитданоқ бизларни ўзига мафтун қилиб қўйди. Дугоналарим унинг Ердан жуда-жуда баландда, оқ булутлар устида, ёниқ сайёралар тагида учаётганлигини эшитганларида «қандини урсин!» дедилар.

Мен ва менинг дугоналарим — Мовлуда Назарова, Маҳфуза Абдураззоқовалар Валерийнинг жасоратига жавобан бор кучлари билан ишлайдилар.

Н. РУСТАМОВА
завод ишчиси.

ТАШАККУР

Биз, совет қишлоқ хўжалигини равнақ топтириш йўлида меҳнат қилаётган Ўзбекистон тракторсозлари космосга бешинчи марта парвозимиз билан ватандошларимизни ва замондошларимизни табриклаймиз. Ҳаммамиздан янги шунқоримиз Валерий Биковскийга минг-минг ташаккур!

Биз биламизки, кўкда учаётган ажойиб совет космик кемаларида ишчилар авлоди ижодкорларининг ғоят катта ҳиссаси бор. Улар ҳаво кемаларини ясасалар, бизлар деҳқончиликнинг пўлат отларини — тракторларни ясаб бермоқдамиз. Бу ишда ҳар қанча жонбозлик керак бўлса — тайёрмиз.

Тракторсозлар бешинчи парвоз шарафига янада унумли, янада тўкис ишлайдилар.

С. ТЎЛАЕВ
Ўзбекистон трактор йиғув заводининг мастери.

КОММУНИЗМ ПАРВОЗИ

Мен ватандошимиз Валерий Биковский учганда дилимга келган бир гапни айтмоқчиман: бу ва бундан аввалги парвозлар коммунизм парвозининг дебочасидир. Бу парвоз бизда космос шунқорлари тобора кўпаётганлигига энг яхши далолат.

Коммунизм парвозлари ҳали яна кўп бўлишига имоним комил.

Т. ОРТИҚОВ
милиция старший лейтенанти.

ЖАХОН ҲАЙРАТДА

▲ НЬЮ-ЙОРК, 14 июнь. (ТАСС). Америка информация агентликлари космонавт учувчи Валерий Биковский бошқараётган «Восток-5» совет космик кемаси учирилганлиги ҳақидаги хабарларни «молния» рубрикаси остида эълон қилдилар.

Совет космик кемаси Ер атрофидаги орбитага чиқди, деб хабар беради Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Москвадаги мухбири. Янги совет космонавти ўзини яхши ҳис қилмоқда, деб хабар беради ЮПИ агентлиги.

▲ ТОКИО, 14 июнь. (ТАСС). Япония радиоси ўз эшиттиришларини тўхтатиб, Совет Иттифоқида подполковник Валерий Федорович Биковский бошқараётган «Восток-5» космик кемаси учирилганлиги тўғрисида хабар берди. Хабарда «Восток-5» кемасини учириш муваффақиятли ўтди ва космонавт учувчи В. Ф. Биковский ўзини яхши ҳис қилмоқда, деб таъкидланади. Киодо Цусин агентлиги навбатдаги совет космонавтининг парвози ҳақидаги хабарни «шошилинч» белгиси остида тарқатди.

▲ ПАРИЖ, 14 июнь. (ТАСС). Совет космонавт учувчиси подполковник Валерий Биковский тушган «Восток-5» космик кемаси Совет Иттифоқида муваффақиятли учирилганлиги ҳақидаги хабар бутун Францияга яшиндек тез ёйилди, Франс Пресс агентлигининг телетайпи бир секунд жим бўлиб қолди ва ўзининг ҳамма эшиттиришларини тўхтатиб қўйиб, Совет Иттифоқининг космосни ўзлаштиришдаги янги ғалабаси тўғрисида «молния» сериясида Москвадан олинган хабарни берди.

▲ ЛОНДОН, 14 июнь. (ТАСС). Совет космонавт учувчиси подполковник В. Ф. Биковский бошқараётган «Восток-5» совет космик кемасининг учирилганлиги ҳақидаги хабар бутун Англияга яшин тезлигида ёйилди. Рейтер агентлиги совет космонавт учувчисининг парвози ҳақидаги биринчи хабарларни «молния» белгиси билан тарқатди.

КОСМОС БАҲОДИРЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР БЎЛСИН!

ЯНГИ ЮТУҚЛАР ТИЛАЙМИЗ

УЗБЕКИСТОН XII СПАРТАКИАДАСИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИГА УЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ ҚОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ТАБРИГИ

Азиз ўртоқлар! Узбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети спартакиада қатнашчиларини ва сизлар орқали республика физкультурачиларининг миллион кишилик армиясини зўр спорт байрами — Узбекистон XII спартакиадасининг очилиши билан қизғин табриклайдилар.

Спартакиада бутун совет халқи КПСС Марказий Комитетининг бўлажак пленумини ўзининг меҳнатдаги ютуқлари билан муносиб кутиб олишга ҳозирланаётган кунларда ўтмоқда. Коммунизм қуриш программаси ҳар тарафлама камол топган совет кишисини тарбиялаш вазифасини ўртага қўйди. Соғлом, букилмас иродали, меҳнатсевар бўламан деган киши спорт билан шуғулланмоғи керак. Спорт миллион-миллион совет кишиларининг кундалик ҳаёт ва меҳнатда ажойиб кўмакдоши бўлиб қолди. Худди шучинг учун СССР да ёшу қари спорт билан шуғулланмоқда. СССР Халқлари III спартакиадасининг мусобақаларидагина 60 миллион киши қатнашади.

Спартакиада Узбекистонда физкультура ва спортни ривожлантириш соҳасида амалга оширилган катта ишга якун ясайди. 1959 йилда республикамизда физкультура ва спорт билан 700 минг киши шуғулланган бўлса, Узбекистон XII спартакиадасига тайёргарлик кўриш жараёнида ўтказилган мусобақаларга 2 миллион уч юз мингдан кўпроқ физкультурачи қатнашди. Сўнгги йилларда шаҳар ва қишлоқларда кўплаб янги стадионлар, спорт заллари, сузиш бассейнлари, ўйин майдончалари ва бошқа спорт иншоотлари қурилди.

Узбекистон спортчилари спортда юксак марраларга эришдилар. Шулар орасидан оғир атлетикачилар ака-ука П. ва С. Шариповлар, мерган М. Акулов, баскетболчи Р. Салимова, сузувчи С. Бабанина ва Н. Устинова, шахматчи М. Муҳитдинов, полвонлар Р. Аблаев ва В. Егоров, чавондоз А. Абдуқодиров, енгил атлетикачи Лебединская ҳамда бошқа кўпгина кишиларнинг номларини айтиб ўтиш мумкин. Лекин бизнинг спортчиларимиз республика спартакиадаси мусобақаларида ва СССР Халқлари III спартакиадасининг финал учрашувларида тағин ҳам юксакроқ марраларни эгалламоқлари керак.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети, Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети қаттиқ ишонч билдирадиларки, Узбекистон спортчилари спортда юксак муваффақиятларга эришадилар, республика меҳнаткашларини янги рекордлар билан қувонтирадилар ва шу орқали оммавий физкультура ва спорт ишини янада ривожлантириш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Сизларга, азиз дўстлар, меҳнатда, ўқишда ва спортда янги ютуқлар тилаймиз!

УЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ҒАЛЛАНИ ТЕЗ ЙИҒИШТИРИБ ОЛАМИЗ

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ БУЛУНҒУР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИДАГИ 1-«ҒАЛЛАОРОЛ» СОВХОЗИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ҒАЛЛАНИ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШ ВА ДАВЛАТГА ДОН ТОПШИРИШ ЮЗАСИДАН

ТАДБИРЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон КП Марказий Комитети 1-«Ғаллаорол» совхози коллективининг ғаллани йиғиштириб олиш ва давлатга муддатидан илгари дон топшириш тўғрисидаги тадбирларини муҳокама қилди ва маъқуллади ҳамда республикадаги ғаллакор хўжаликларни шу совхоз коллективидан намуна олишга чақирди.

1-«Ғаллаорол» совхозининг ишчилар коллективи партия XXII съезди, КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми тарихий қарорларини бажара бориб ва Устьлабинск ишлаб чиқариш бошқармаси ҳамда Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармаси колхозчилари ва совхоз ишчиларининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, экин майдонларининг структурасини қайта кўриб чиқдилар, ғалла майдонларини анча кенгайтириб, бу йил лалмикор ерларда дон, дон-дуккакли ва озуқабоп экинлардан мўл ҳосил етиштирдилар.

1-«Ғаллаорол» совхози республика колхозлари ва совхозларини юқори репродукцияли уруғлик билан таъминлайдиган йирик уруғчилик хўжалигидир. Коллективнинг ҳозирги асосий вазифаси ғаллани вақтида йиғиштириб олишдан, давлатга 30 минг центнер миқдорида сортли дон топшириш ва колхозларга ҳамда совхозларга 452 минг центнер дон сотишдан ўз эҳтиёжларини қоплаш учун уруғлик ва ем бўладиган донни ғамлаб қўйишдан иборатдир.

Совхоз коллективи ғаллани ўриб-йиғиб олишга атрофлича тайёргарлик кўрди. Бу муҳим кампанияни қисқа муддатларда — 13—15 иш кунида юқори сифатли ўтказишга аҳд қилинди.

Ҳосилни муваффақиятли йиғиштириб олиш учун барча бўлимларда ва марказий ремонт устахонасида махсус бригадалар тузилди. Комбайнларни, дон тозалайдиган машиналарни, транспорт воситалари ва бошқа техникани ремонт қилиш тугалланди. Бўлимларнинг ходимлари, агрономлар, комбайнчилар ва тракторчиларга ўрим-йиғим вақтида прогрессив технологияни қандай жорий қилишга доир йўл-йўриқлар берилди. Иш нормаси қайта кўриб чиқилди ва ғаллакорларни рағбатлантириш тадбирлари белгиланди.

Тарози хўжалиги, йўллар ва дон сақланадиган омборлар, механизациялашган хирмонлар тахт қилиб қўйилди. Барча хирмонларда дон тозалаш тўла механизациялаштирилади. Иш жойига ёнилғи ва мойлаш материаллари келтириб қўйилди.

Кадрларни тайёрлашга катта эътибор берилди. Бу йил уч ойлик курсларда 33 тракторчи ва ўзиюрар комбайнларнинг 30 комбайнчиси тайёрланди. Бу, барча агрегатларни кишилар билан тўла таъминлаш имконини берди.

Совхоз коллективи етти йилликнинг бешинчи йилида бир миллион пуддан ортиқроқ дон ва дон-дуккакли экинлар ҳосилини йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилди. Биз бу жиддий вазифа ғалла ўрим-йиғими моҳирлик билан ташкил этилган тақдирдагина бажарилиши мумкинлигини яхши тушунамиз. Шунинг учун ҳам биз олдиндан ўйлаб, ўрим-йиғим графигини тузиб чиқдик. Комбайнларнинг иши группа усулида ташкил этилади. Бу, техника хизмати кўрсатишни яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва меҳнатни камроқ сарф қилиш имконини беради. Ўрим-йиғим даврида 52 та прицеп ва 17 та ўзиюрар комбайн ишлайди. Қўшалоқ прицеплардан кенг фойдаланилади. Ҳар бир комбайн билан кунига 18—20 гектар, мавсумда 310—330 гектар майдондаги ғалла ўриб-йиғиб олинади.

То ўрим-йиғим бошлангунча барча далалар бегона ўтдан, қора куядан тозаланади, сортларнинг аралашиб кетишига йўл қўймаслик чоралари кўрилади, шунингдек, экин апробация қилинади. Тайёрланган далалар комбайнчиларга акт билан топширилади.

Давлатга топшириладиган ва колхозларга ҳамда совхозларга сотиладиган дон комбайндан чиқиши биланоқ бўлимларнинг механизациялаштирилган хирмонларига ва махсус элит уруғчилик хирмонлари ва омборларига жўнатилади, бу ерда биринчи класс кондициясига етказилади. Дон қопланиб, ҳужжатлари расмийлаштирилади ва пломбалаб қўйилади.

Ўрим-йиғим даврида нобудгарчиликка йўл қўймаслик жуда муҳимдир. Ўрим-йиғимнинг сифатини ҳар куни текшириб туришни ташкил этамиз. Бир кунда ғалласи ўрилган участка бригадир ва бўлим агрономи томонидан қабул қилиб олинади, ҳосили ўриб олинган далани эса совхознинг бош мутахассиси қабул қилади. Чиққан сомонни тўплаш, ғарам қилиш ва мол қишлайдиган жойларга ташиб келтириш учун махсус бригадалар тузилиб, уларга механизмлар ва транспорт ажратилди.

Ғаллани ўриб-йиғиб оладиган техникага ўт ўчириш воситалари ўрнатилди. Комбайнчилар, тракторчилар, шоферлар ва ишчиларга ёнғин хавфига қарши кураш қоидалари яхшилаб тушунтирилади. Ғаллазорларнинг ҳаммаси чеккасидан 10 метрдан, ўртасидан беш метрдан ҳайдаб қўйилади. Темир йўл ёқаларига ва аҳоли яшайдиган пунктларга туташиб кетган ғаллазорлардаги ҳосилни биринчи навбатда йиғиштириб олиш мўлжалланади. Совхозда ғаллани йиғиштириб олиш билан банд бўлган бўлимлар ўртасида, комбайнчилар, тракторчилар ва ишчилар ўртасида социалистик мусобақа кенг авж олдирилади. Мусобақадош бўлимлар учун кўчма Қизил байроқ, комбайнчилар ва автомашиналарнинг шофёрлари учун кўчма вимпеллар таъсис этилди.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари дирекция билан биргаликда ғалла ўрим-йиғимида қатнашадиган ишчилар учун қулай маданий-маиший шароит яратиб беришга интилмоқда. Дала шийпонларида газета, журналлар баланд овоз билан ўқиб берилади, шунингдек, лекция ва бошқа оммавий-сиёсий ишлар ўтказилади. Барча дала шийпонлари плакатлар, шиорлар билан жиҳозланади. Ҳар бир дала шийпонида тракторчилар, комбайнчилар ва ишчилар учун иссиқ овқат ташкил этилади.

Совхоз коллективи ғалла ўрим-йиғимини ва давлатга дон топширишни уюшқоқлик билан ўтказиш, социалистик мажбуриятни бажариш билан республика бўйича мамлакатга бу йил 12 миллион пуд дон топшириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг бажарилишига ўз муносиб ҳиссасини қўшиш учун бутун куч ва ғайратини сарфлайди.

Бу тадбирлар совхоз ишчилари, ходимлари, мутахассислари ва механизаторларининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ШИМОЛИЙ ИРОҚДА ВАЗИЯТ КЕСКИН

▲ **БАҒДОД, 12 июнь. (ТАСС).** Бағдод радиоси кеча мамлакатнинг курд аҳолиси яшаётган шимолий районларида ҳарбий ҳолат жорий қилиниши муносабати билан Ироқ ҳарбий губернаторининг бир қанча фармойишларини эшиттирди. Киркук, Сулаймония ва Эрбил районларида соат 20 дан эрталаб 4 гача комендантлик соати белгиланади.

▲ **БАЙРУТ, 12 июнь. (ТАСС).** Бағдод радиоси кеча курд қўзғолончиларининг раҳбари Мустафо Барзонийни ўлдирганлик учун 100 минг динор мукофот берилажагини эълон қилди. Барзонийга ёрдам берадиган ҳар бир киши ўлим жазоси хавфи остида қолади, деб курдларга қилинган расмий огоҳлантириш радио орқали эшиттирилди. Бағдод радиоси курд тилидаги махсус эшиттиришида қўзғолончиларга бошпана берадиган курд қишлоқлари ҳаводан бомбардимон қилинади, деб билдирди.

Революцион қўмондонлик миллий кенгашининг 10 июнда эрталаб Бағдодда эълон қилинган ахборотида бундай дейилади: «Мамлакатнинг Мосул, Сулаймония, Эрбил, Киркук вилоятларини ўз ичига олган шимолий райони уруш ҳаракатлари майдони деб эълон қилинади ва Барзонийнинг ҳамма тарафдорларига қурол-яроғларини ташлаб, ҳукумат томонига қатъий ўтганликларини айтишлари учун 24 соат муҳлат берилади».

Ироқнинг шимолий ва шарқи-шимолий районларида яшовчи курдлар ўз миқдори жиҳатидан мамлакат аҳолисининг араблардан кейин иккинчи ўринда турган этник группаси деб ҳисобланади. Улар араб ватанпарварлари билан бир ёқадан бош чиқариб, чет эл ҳукмронлигига қарши, Ироқни мустамлакачилар асоратидан озод қилиш ва чинакам мустақиллик учун курашган эдилар. Улар 1958 йил революциясини баланд руҳ билан кутиб олдилар ва қўғирчоқ монархия режими емирилиши билан курд проблемаси ҳам ҳал этилади, деб умид қилган эдилар. Дарҳақиқат, Ироқ Республикасининг муваққат конституциясида араб ва курдлар ҳуқуқда тенг деб эълон қилинди ва ҳар иккала халқ учун тенг имкониятлар яратиб берилажаги айтилди. Аммо, генерал Қосим ҳукумати амалда демократик эркинликларни тугатиш ва курд халқининг миллий озодлик ҳаракатини бостириш йўлидан борди.

Қосим ҳукумати 1961 йилнинг охирида Ироқ Курдистонида иғвогарлик мақсадида ғалаён уюштириб, курд қабилаларига қарши ҳарбий операцияларни бошлаб юборди. Аммо, шимолга юборилган қўшинлар курд миллий озодлик ҳаракатининг ветерани Мустафо Барзоний раҳбарлигида қўзғолон кўтарган курдларнинг зарбасига дуч келиб енгилдилар. Шимолдаги операциялар узоққа чўзилиб кетди, генерал Қосим ҳукуматининг обрўсини янада тушириб юборди ва Қосимнинг ўлдирилишига олиб келган сабаблардан бири бўлди. Ироқда 1963 йил 8 февралда бўлган давлат тўнтариши курдларда, бизнинг орзу-тилакларимиз энди қондирилади, деган умидларни туғдирди. Уруш операциялари тўхтатилди. Мустафо Барзоний вакиллари билан Ироқнинг янги ҳукумати ўртасида музокаралар бошланди. Аммо, тўрт ой давом этган бу музокаралар ҳеч қандай натижа бермади. Ироқнинг ҳукмрон доиралари курдларга қарши ҳарбий операцияларга тайёрланиш учун бу музокаралардан фойдаландилар.

▲ **ВЕНА, 12 июнь. (ТАСС).** Курдистон демократик партияси сиёсий бюросининг бу ерга келган аъзоси Талабаний кеча Венада матбуот конференцияси ўтказди. Талабаний курд проблемасини тинч ҳал этиш тўғрисида Ироқ ҳукумати билан олиб борилган музокараларда қатнашган делегацияга бошчилик қилган эди. Талабаний матбуот конференциясида бундай деди: Курд халқи урушнинг такрорланишига йўл қўймаслик учун қўлидан келган ҳамма чорани кўрганлигига қарамай, Ироқ ҳукумати курд халқига қарши курашмоқ учун самолётлардан, танк ва оғир тўплардан фойдаланишга тайёрланмоқда. Талабаний курдлар аввалгидек ҳозир ҳам «ўзларининг ҳаққоний ишларини қаттиқ туриб ҳимоя қиладилар», деб таъкидлади.

КОММУНИЗМ ҚУРАМИЗ, КОММУНИЗМ ДАВРИДА ЯШАЙМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИ УЧИНЧИ СЪЕЗДИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БАРЧА ХОТИН-ҚИЗЛАРИГА

МУРОЖААТИ

Қадрли дугоналар!

Биз улуғ бахтга — кўплаб авлодларнинг инсоният баҳори — коммунистик жамият тўғрисидаги асрий орзуси амалга ошаётган даврда яшаш ва меҳнат қилиш бахтига муяссар бўлдик.

Москвада, Кремлдаги Съездлар саройида КПСС XXII съезди ўз ишини олиб борган кунлар хотирамиздан асло кўтарилмайди. Съезд **«Биз коммунизм қурамиз, биз коммунизм даврида яшаймиз»** деган эзгу сўзларни эълон қилди. Партия Программаси — замонамизнинг бу чинакам коммунистик манифести бизнинг йўлчи юлдузимиз, бизнинг компасимиз бўлиб қолди. Биз ўз одимимизни шунга қараб ташламоқдамиз, яшаш ва меҳнат қилишни шунга қараб ўрганмоқдамиз.

Партия бизга коммунизм меҳнат билан, фақат миллионларнинг меҳнати билан қурилади деб таълим бермоқда. Меҳнат зафарларимиз туфайли улуғ мақсад рўёбга чиқарилмоқда: коммунизмнинг моддий-техника базаси яратилмоқда, коммунистик ижтимоий муносабатлар шаклланмоқда, янги киши тарбияланмоқда. Улуғ мақсад учун актив курашчи бўлиш — бутун инсониятга ёрқин келажак сари биринчи бўлиб йўл очиб берувчи бўлиш катта бахтдир.

Эркаклар билан бир қаторда ана шу бахтга муяссар бўлганлигимиз, бутун халқ билан бир сафда шонли ғалабалар йўлидан бораётганлигимиз билан фахрланамиз.

Хотин-қизлар асрлар давомида қашшоқлик ва ҳуқуқсизликда ҳаёт кечирди, қолоқлик ва хўрлик уларнинг тақдири эди. Лекин уларнинг ўз озодликларига бўлган умиди ҳеч қачон сўнган эмас. Хотин-қизларни озодликка чиқариш ва тенг ҳуқуқли қилиш кўп авлодлар илғор кишиларининг порлоқ орзуси эди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси туфайли бу орзу рўёбга чиқди. Октябрь социалистик революцияси инсоният тарихида янги давр очди ва иқтисодий, сиёсий, маданий ҳамда оилавий ҳаётда хотин-қизларнинг амалда эркаклар билан тенг ҳуқуқли бўлишига асос солди.

Биз ўзимизнинг бутун бахтли ҳаётимиз учун улуғ партиядан, Совет ҳокимиятидан миннатдормиз. Коммунистик партия ўз кучимизга ишонч бахш этди, ғайратимизни оширди, қаҳрамонликларга руҳлантирди. Коммунистик партия бизни коммунизмнинг мағрур, онгли қурувчилари қилиб тарбиялади.

Буларнинг ҳаммаси учун коммунистларнинг улуғ партиясидан — абадий барҳаёт Ленин партиясидан ҳамиша миннатдормиз.

Қадрли ўртоқлар!

Ҳар куни коммунистик қурилишнинг барча фронтларида қўлга киритилаётган меҳнат ғалабалари тўғрисида қувончли хабарлар келмоқда. Ҳозир барча совет кишилари ягона бир мақсад, ягона бир фикр — ўзларининг бутун кучларини, бутун ғайратларини ва билимларини коммунизм қуриш ишига сарфлаш мақсади ва фикри билан яшамоқдалар.

Қадрли дугоналар, сиз билан бизнинг ўрнимиз ҳам коммунизм қурувчиларининг олдинги сафида, коммунистик қурилишнинг муваффақияти ҳал этилаётган зарбдор участкалардадир. Шундай меҳнат қилайликки, халқ биз билан янада кўпроқ фахрлансин, коммунизм қурувчиси деган улуғ номга муносиб меҳнат қилайлик.

Республика саноати, транспорти ва алоқа корхоналарининг хотин-қиз ишчилари, инженерлари ва техниклари, биз сизларга мурожаат қиламиз! Сизлар коммунизм моддий-техника базасини барпо этишнинг олдинги марраларида ишламоқдасиз. Сизнинг олтин қўлларингиз янги машиналар яратмоқда, мукаммал станокларни бошқармоқда, янги уйлар бунёдга келтирмоқда. Партия ва халқ меҳнатингизга юксак баҳо бермоқдалар. Кўплаб хотин-қизлар — ишлаб чиқариш илғорлари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юксак унвонини олишга сазовор бўлганлиги, Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланганлиги бунинг далилидир.

Бундан буён ҳам меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш учун қатъий кураш олиб борингиз. Коммунистик меҳнат ҳаракатида актив иштирок этингиз, илғор тажриба, фан ва техника ютуқларини, энг янги технологияни дадилроқ жорий этингиз. Давлат планларининг бажарилишига қатъият билан эришингиз.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, сизларга, пахтакор, пиллачи, чорвадор ўртоқлар — барча колхозчи аёллар, совхозларнинг аёл ишчилари, сизларга мурожаат қилмоқдамиз. Қишлоқ хўжалиги коммунистик қурилишнинг зарбдор фронтидир. Сизлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини юксалтиришда ўз зиммангизга юклатилган бутун масъулиятни тушунаётганлигингизни фидокорона меҳнатингиз билан исботладингиз.

Мўл-кўлчилик учун курашчиларнинг олдинги сафида бўлингиз. Комплекс механизацияни қатъият билан жорий этингиз, маҳсулот таннархини камайтириш учун курашингиз, барча янги, илғор усулларнинг тарафдори, пропагандисти бўлингиз.

Устлабинскликлар ва янгийўлликлар ташаббуси асосида янги резервларни қидириб топингиз, планларнинг тўла ва ошириб бажарилиши учун курашингиз.

Республикамиз пиллачилари бу йил ажойиб меҳнат ғалабасига эришдилар. Улар давлатга пилла сотиш планини муддатидан илгари бажардилар, бу қимматли хом ашёдан планга қўшимча 15 минг центнердан зиёдроқ топширдилар. Республика пиллачиларининг ғалабаси пиллачиларнинг асосий армияси бўлган қишлоқ меҳнаткаш хотин-қизларининг ғалабасидир.

Қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлабгина қолмай, балки олға қараб янги қадам қўйиш, саноатимизнинг қимматли хом ашёси бўлган пилла етиштиришни янада кўпайтиришга эришиш сизнинг шарафли ишингиздир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қишлоқ меҳнаткашларини пиллачиларнинг ажойиб ғалабаси билан қизғин табрикладилар ҳамда колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва саноат мутахассислари бу йил пахтадан мўл ҳосил олинишига эришадилар, деб ишонч билдирдилар.

Пахтачилик соҳасида ишлаётган хотин-қизлар, сизларга алоҳида мурожаат қиламиз. Ўзбекистон — «оқ олтин» ўлкаси. Пахта бизнинг ғуруримиз, меҳнатимиз шарафи, Совет Иттифоқидаги барча халқлар олдидаги интернационал бурчимиздир. «Оқ олтин» етиштиришнинг талантли усталари. Ўзбекистонга сиз ана шундай шон-шуҳрат келтирганлигингиз билан ҳақли равишда фахрлана оласиз.

Лекин шу факт бизни ташвишлантирмай қолмайдики, республика давлат олдида катта қарздор бўлиб қолди, мамлакат пахтага катта эҳтиёж сезмоқда. Шунинг учун ҳам биз сизларни етти йилликнинг бешинчи йилида Ватанимизга 3 миллион 566 минг тонна ўзбек пахтаси етказиб берилишига бутун кучингизни, билимингизни ва ғайратингизни сарфлашга чақирамиз.

Пахтачиликда техника тараққиёти учун курашингиз, техникани дадилроқ эгаллангиз, муваффақиятларимизга ҳеч қандай об-ҳаво инжиқликлари халал етказмаслиги учун ҳар бир туп ғўзани ардоқлангиз.

Республикамиз пахтакорлари олдида ҳар бир колхоз, ҳар бир совхознинг ҳар гектар ердан камида 25 центнердан пахта олишига эришиш вазифаси турибди. Ана шу мақсадга эришишда қолоқ бригадаларни илғорлар даражасига кўтариш катта аҳамиятга эга. Биз сизларни шу йил мўл пахта ҳосили олиш учун қолоқ бригадага ўтган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунованинг ташаббусига қўшилишга чақирамиз.

Бу йил биз машиналар билан 675 минг тонна пахтани териб олишимиз керак. Қадрли дугоналар, бу вазифани ҳал қилишда сиз билан биз катта роль ўйнашимиз лозим. Хотин-қиз механизаторлар ҳаракати кучая берсин, машиналарни эгаллаган аёллар борган сари кўпаяверсин.

Биз сизларни мўл пахта ҳосили учун социалистик мусобақани кун сайин кўчайтиришга, илғорлар тажрибасини ўрганиш ва оммалаштиришга, коммунистчасига меҳнат қилишга чақирамиз!

Хотин-қизлар — халқ маорифи ходимлари, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, биз сизларга мурожаат қиламиз!

Сизлар кенг меҳнаткашлар оммасига билим нурини ёймоқдасиз. Сизлар болаларимизни — бизнинг келажак авлодимизни тарбияламоқдасиз. Буни ҳис қилиш олижаноб меҳнатингизда сизларни илҳомлантириши керак. Кексаларнинг муносиб ўринбосарларини — меҳнатсевар, маънавий кучли, жисмоний етук, ҳар томонлама ривожланган коммунизм қурувчиларини тарбиялангиз.

Медицина ходимлари бўлган хотин-қизлар, биз сизларга мурожаат қилмоқдамиз! Энг қимматли нарса — совет кишисининг соғлиғи ва ҳаёти сизларга ишониб топширилган. Ана шу ишончга муносиб бўлингиз. Ишни шундай йўлга қўйишга ҳаракат қилингки, касалхоналарда, поликлиникаларда ва бошқа даволаш муассасаларида кишиларга яхши ғамхўрлик қилинсин, уларга эътибор ва меҳрибонлик билан муомала қилинсин. Медицина хизмати кўрсатиш маданиятини оширингиз, медицина фанининг энг янги муваффақиятларини практикага жорий этингиз, омма орасида санитария пропагандасини актив олиб борингиз.

Адабиёт ва санъат арбоблари бўлган хотин-қизлар, биз сизларни улуғ замонамизга муносиб ёрқин асарлар яратишга чақирамиз. Партия ва ҳукумат раҳбарларининг адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашуви, бу учрашувда Никита Сергеевич Хрушчевнинг нутқи илҳомбахш ижодкорлик учун ёзувчилар, рассомлар, композиторларга чинакам беқиёс перспективалар очиб берди. Олдингизда турган юксак вазифалар даражасида ижод этингиз, адабиёт ва санъатнинг юксак партиявийлиги учун, халқ ҳаёти билан, гўзал воқелигимиз билан чамбарчас боғланиши учун курашингиз. Санъатингиз, ажойиб талантингиз кишини қувонтирсин, улуғ мақсадга — коммунистик келажагимиз кишиларини тарбиялашга хизмат қилсин.

Савдо, умумий овқатланиш системаларида, маиший корхоналарда ишлаётган хотин-қизлар, сизларга мурожаат қилмоқдамиз! Меҳнаткаш хотин-қизларимизнинг коммунизм қурилишида янада активроқ иштирок этиши учун барча шарт-шароитни яратиб бериш кўп жиҳатдан сизларга боғлиқ. Биз сизларни меҳнаткашларнинг эҳтиёжларини диққат-эътибор билан ўрганишга ва тўлароқ қондиришга чақирамиз. Ошхоналар, уй ошхоналари, ярим фабрикатлар, тайёрлаб қўйилган товарлар, газламаларни бичиш, уй ашёларини прокатга бериш магазинларининг, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари тармоқларининг тобора кенгайтирилишига эришингиз.

Актив, хотин-қизлар советларининг аъзолари бўлган ўртоқлар, биз сизларга мурожаат қилмоқдамиз! Сизлар хотин-қизларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишида партия ташкилотларига катта ёрдам бера оладиган улкан армиясиз, катта кучсиз.

Ўз атрофингизга кенг активлар тўплангиз, хотин-қизлар билан тез-тез учрашиб турингиз, улар билан суҳбатлар ўтказингиз, уларни ижтимоий фойдали фаолиятга жалб қилингиз, мактабгача болалар муассасалари ишини ўз назоратингиз остига олингиз.

Биз сизларни ўтмиш сарқитларига қарши янада кескинроқ ва дадилроқ кураш олиб боришга, хотин-қизларга қолоқларча қарашларнинг ҳамма ва ҳар қандай кўринишларига қарши кескин кураш очишга, барча хотин-қизларни юксак ғоявийлик руҳида, коммунизм қурувчиси ахлоқ кодексининг талаблари руҳида тарбиялашда партия ташкилотларига ёрдам кўрсатишга чақирамиз.

Хотин-қиз ўртоқлар!

КПСС XXII съездида қабул қилинган партия Программаси бизга улуғвор истиқболлар очиб бермоқда. «Партия Программасида белгиланган нарсаларнинг ҳаммасига, — деган эди Н. С. Хрушчев, — фақат меҳнат билан эришиш мумкин, яхши ҳаётни фақат халқ меҳнати билан, яхшироқ, унумлироқ меҳнат қилиш билан яратиш мумкин. Совет кишисининг олижаноб вазифаси, унинг энг биринчи бурчи мамлакат учун, жамиятнинг яхши ҳаёт кечириши учун, келажак авлод учун бойликлар яратиш ва тўплашдан иборатдир».

Тарих халқимизга биринчи бўлиб коммунистик жамият қуришдан иборат буюк ролни бағишлаган экан, ана шу буюк ролга муносиб бўлиш учун бутун кучимизни сарфлайлик.

Коммунизм сари шаҳдам қадам ташлайлик, қадрли дугоналар!

«ЗАНГОРИ КЕМА» КАПИТАНЛАРИ САЙЛИ

Карнай-сурнайлар, шиор ва транспарантлар меҳмонларни — «зангори кема» капитанларини Тельман номли паркка чорлайди. Автобуслар уларни оромгоҳга олиб келади. Кираверишда «Ташсельмаш», «Узбексельмаш» заводларининг қизлари — конструкторлар гуллар билан меҳмонларни кутиб олишади.

Паркнинг ҳамма жойида «зангори кема» капитанлари иззат-икромда. Қайиқлар, карусель ва бошқа аттракционлар, қўшиқчи ва ўйинчилар улар хизматида. Паркнинг ёзлик театрида фахрли меҳмонлар учун санъат усталари катта концерт қўйиб бердилар. Кинолекторийда турсунойчи механизаторлар ва бошқа пахта далаларининг қаҳрамонлари билан учрашув ўтказилди.

«Зангори кема» капитанлари бу ердан чиқиб «Победа» паркига йўл олдилар. Бунда улар мовий кўл узра сайл қилдилар.

Кеча Тошкент шаҳар ижроия комитети маданият бошқармаси ана шундай ибратли тадбир ўтказди.

ИККИ ШЕЪР

КИПРИКЛАРИМ

Киприкларим дединг, киприкларим,
Шеър ҳажрида ёндим, типирладим...

Тўмтоқ қалам учин очди тирноқлар,
Юрагимдан чулдираб оқди ирмоқлар.
Ҳазрат шоирларнинг пушти камаридан
Яралган ошиқ бўлгандан кейин,
Ишқ завқидан, тотли дамларидан
Дил косаси лим-лим тўлгандан кейин
Уйламай бўлурми,
Сўйламай бўлурми
Ҳар бир томирингни тор қилиб чертмай,
Музларни оташ бўлиб эритмай.
Боққа кириб сайрагим келади.
Тоққа чиқиб сайрагим келади.
Чўлда туриб сайрагим келади.
Йўлда туриб сайрагим келади.
Бир сайрайки, кувнасин дийдаларим.
Шеърим — нон жийдаларим
Дастурхонларда турсин,
Ёз хушбўйин уфурсин.
Хуморимни тарқатгич эски овунчоқларим, —
Ҳилолгина шеърларим,
Пешонадан шабнамдай сидирган мунчоқларим, —
Қатра-қатра терларим
Элимга қолсин мулкдай.

Киприкларим дединг, киприкларим...

ҚАРИМАДИК

Сочим оқарибди. Бир қатим мезон
Илиниб қолгандай чаккага енгил.
Аммо қариди деб бўлурми зинҳор
Юлдузларни тутиб ўпганлар тенгин.
Йўқ, бизларни йилмас, бизлар йилларни
Пийри бадавлат қилиб яхши қаритдик.
Баъзан йиғласак ҳам, ёшларимизни
Ёш болалар каби жилмайиб артдик.

Султон АКБАРИЙ.

ПИОНЕР ЁЗИ

Ҳа. Калинин райони мактаб ўқувчилари пионер ёзининг завқини суришаяпти. Уларнинг мазмунли дам олишлари, ўйнаб-кулишлари учун ҳамма шароитлар муҳайё қилинган.

Каникулнинг соз ўтишини таъминлаш мақсадида Калинин район халқ маорифи бўлими, район комсомол комитети қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Ўлкани ўрганиш бўйича ўтказиладиган экскурсия ва походлар маршрутлари ҳам аниқланди.

Ҳозир районда 9 та пионер лагери ишлаб турипти. Уларда 5 мингдан ортиқ бола дам олмоқда. Иккинчи мактаб-интернат ва район пионерлар уйида ташкил этилган лагерлар мавсумга айниқса яхши тайёргарлик кўрдилар. Бу лагерлар уч сменада ишлайди. Уларда 1350 ўқувчи дам олади.

Шуниси қувонарлики, деярлик ҳамма мактабларда соғломлаштириш майдончалари ишлаб турипти. 18.900 ўқувчи меҳрибон тарбиячилари раҳбарлигида қизиқ-қизиқ тадбирларни амалга оширишади.

Ўқувчилар ўлкамизнинг диққатга сазовор жойларида ҳам бўлишади. Тошкент-Чирчиқ-Бўстонлиқ маршрути бўйича ўтказиладиган экскурсияга оз вақт қолди. Иккинчи группадаги ўқувчилар эса Тошкент-Янгийўл ва Тошкент-Олмалиқ шаҳарлари бўйлаб экскурсиялар уюштирадилар.

Л. ШАРИПОВ.

МЕҲНАТ БИЛАН ГУЛЛАСИН ҒЎЗА!

ЎРИМ АВЖИДА

Бу йил областимиз хўжаликларида жуда кўп ерга нўхат экилди. Гарчи бу ўсимлик биринчи бор экилиши бўлса ҳам миришкор деҳқонларимиз уни агротехниканинг барча қоидаларига риоя қилган ҳолда парваришладилар. Шу кеча-кундузда қайси колхоз, қайси совхозга борманг нўхат ўрими устидан чиқасиз. Бир тарафда ўрим машинаси шодаси баргидан сероб нўхатни ўриб кетяпти, иккинчи томонда ўрилган нўхатни ташиб хирмон ҳосил этилмоқда.

«Коммуна» колхози аъзолари Юқори Чирчиқ бошқармасида нўхат ўришни биринчи бўлиб бошлаб беришди.

Бу колхозда нўхат лалмикор ерга экилиб кўрилганди. Ҳосил чакки бўлмади. Айтгандай нўхатнинг бир нозик хусусияти бор эканки, пастки қисмидаги шода сарғайиши билан жадал ўриб олинмаса пўстлоғи шартта очилиб, ичидаги дони сочилиб кетар экан. Ахир улар бу экинни дон учун экишганда!

Шунинг учун ҳам агроном ўрток Тоживой Қўлматов:

«Ўримга киришмасак, бўлмайди», — деб туриб олди, чунки экиннинг юқори қисмидаги шодаси сарғаймаганидан «ҳали етилгани йўқ» деган нотўғри фикр бор эди-да.

Паст-баланд адрда қўш комбайн ҳозир бўлди. Тажрибали тракторчилар: Худойберган Зокиров билан Тўла Раҳмонов енг шимариб пўлат отни ишга солиб юборишди.

Вақт зиқ. Ҳар комбайн бир кунда 6—8 гектар майдондаги нўхатни йиғиб оляпти, ўзи 106 гектарлик майдонга нўхат экилган. Узоғи билан 5—6 кун ичида ўриб олинмаса кўп дон исроф бўлади. Демак яна 3—4 ўрим машинаси даркор. Колхоз мутахассислари иккиланиб турншмади. Шартта буғдой ўрадиган комбайнни келтиришдида, уни нўхат ўримига мослаб кўришди. Қарашса бинойидек ўраяпти. Шундай қилиб 5 комбайн бирдан ишга тушиб кетди. Ҳосилни эса 10 автомашина пешма-пеш ташиб турди.

Шу деҳқонлар нўхат пояларини ғарамлаб-ғарамлаб хирмон қилишган-ку, лекин уни янчиб, донни ажратиб олишганича йўқ, борди-ю, дони тўкилса ҳам шу хирмонга тўкилсин деб қўйишган, шу важдан ҳали гектаридан қанчадан нўхат дони етиштирилгани ҳақида аниқ маълумот айтиш қийин. Лекин ҳар туп экинда 20—30 нўхат шодаси бор. Демак, бу гектаридан 20 центнер атрофида тоза нўхат дони олиш мумкинлигини исботлаб турипти.

Нўхат ўрими узоғи билан бир ҳафта атрофида тугалланадиган иш Уни кечиктириб бўлмайди. Шунинг учун ҳам хирмонда 50 киши меҳнат қилаяпти, шоферлардан Эргаш Тошматов, Турсун Қурбонов. Худойберган Мирсаидов ва бошқалар хирмон билан ўрим тепасига тез-тез қатнаб туришипти, Мирзасаид Мираҳмедов, Шоди Дадаматов сингари эпчил деҳқонлар эса нўхатни йиғиб машинага ортиб туришибди. Иш ана шу зайлда олиб борилгани туфайли, бу азаматлар барча майдондаги нўхатни тез фурсатда ўриб-йиғиб олишди.

Ф. УСМОНОВА,
С. БЕКТЕМИРОВА.

★ ★ ★ Оталиққа олиш—ёрдам беришдир ★ ★ ★

ҚЎШНИЛАР

Гагановачи бригада механиги ўртоқ Пак Пен Чер.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Президиуми таъкидлаганидек, оталиқ қилиш коммунистик ўзаро ёрдамнинг янги шаклидир, унинг асосий мақсади оталиқдаги колхоз аъзоларини, совхоз ишчиларини ишлаб чиқаришни тўғри уюштиришга, жамики янгилик ва илғор тажрибаларни фан ҳамда илғор тажриба эришган муваффақиятларни амалда жорий қилишга ўргатишдан иборат.

Баъзан шундай ҳам бўлади: киши бошқалар учун ҳеч бир асоссиз равишда гап эшитади. Қолоқ колхознинг ери илғор колхознинг ерига туташ, кўчанинг бир томонидаги ғўзалар кулиб турса, нариги томондаги ғўзалар хафа бўлиб туради Шаҳардан, райондан вакиллар келганда улар шу қолоқ ғўзаларни илғор колхозники фаҳмлаб, раҳбарларга таъна қилиб қолишади.

— Бу қанақаси бўлди ўртоқ раис, дейишади улар. Ана шундай пайтда раис аввалига:

— Бу карталар бизга тегишли эмас. Бу қўшнимизнинг ғўзалари,— деб вакилларнинг кўнглини тинчитмоқчи бўлади.

Шунда ўзаро текширишга келганлар ҳам бўш келишмайди.

— Ундай деб ўзингизни тўла оқлайолмайсиз,— деб айтишади улар,— ахир ўзингизнинг ишингиз яхши бўлсаю қўшнингизнинг иши юришмаётган бўлса қандай бефарқ қараб турасиз. Ён қўшним — жон қўшним дейдилар. Қўлингиздан келганча ёрдам беришингиз керак.

Ўтган йили ана шундай гаплардан кейин «Полярная звезда» колхозининг миришкорлари қўшни Ленин номли колхозни оталикка олдилар. Лекин очиқ айтиш керакки, берилган ёрдам самарали бўлмади. «Полярная звезда» колхози ҳар гектаридан 30 центнерга етказиб ҳосил олгани ҳолда Ленин номли колхоз 12 центнердан ҳосил олди.

Илғор колхознинг раҳбарлари ўз қўшниларига яхши мурувват кўрсата олмаганликларидан яна уялиб қолдилар.

— Бошлаган ишни охирига етказамиз,— деб айтишди шу йилнинг бошида «Полярная звезда» колхозининг раҳбарлари,— бу йил ҳақиқий оталик ёрдами кўрсатамиз.

Ҳозир далаларни айланиб кўрган киши чиндан ҳам бу йилги ҳаракат бошқача эканлигини кўради.

Иш бошидан пухта қилинди. Ерни ҳайдаш, экишга тайёрлаш олдидан ҳар икки колхознинг вакиллари иштирокида йиғилиш бўлиб ўтди. Шунда «Полярная звезда» колхозининг аъзолари ўз қўшниларига ер ҳайдаш, экишга тайёрлаш вақтида зарур ёрдам кўрсатишга аҳд қилдилар. Ленин номли колхоз вакиллари: «бизга тажрибали механизаторлардан берсаларингиз, улар бизнинг колхозимизга бориб бир-икки йил ишлаб беришсин, ўргатишсин деб айтишди. Уларнинг бу талаби ҳам ерда қолдирилмади. Колхознинг тажрибали механиги Пак Пен Чер Ленин номли колхозга аъзо бўлиб ўтди.

Шундай қилиб, далаларда иш қизиб кетди. Экиш вақтида ва ғўзани дастлабки парваришдан чиқаришда Ленин номли колхозйнинг далаларида бўлган киши «Полярная звезда» колхозидан бу ерга ўтиб, меҳнат қилаётган кўплаб тракторчиларни кўриши мумкин эди. Ҳарбир илғор тракторчи, колхознинг 3—4 тракторчисини ўз оталигига олиб меҳнатни ташкил этди. Трактордан фойдаланиш, ёқилғини сарфлаш, кундалик ишни сифатли бажариш устидан контроллик ўрнатилди. Энг муҳими шуки, улар бажарган ишга Ленин номли колхози эмас, «Полярная звезда» колхозининг ўзи ҳақ тўлади. Ҳаммаси бўлиб колхознинг 150 гектар ери шудгор қилиб берилди, 200 гектар ер текисланиб боронa қилинди. Шундай қилиб ерни экишга тайёрлаш вақтида «Полярная звезда» колхози ўз қўшнисига 500 одам куни билан ёрдам берди.

Ҳозир Ленин номли колхознинг пахтазорларида бўлсангиз ана шу оталик ёрдамининг самарасини кўриб қувонасиз. Колхоз аъзолари 1250 гектар ернинг ҳар гектаридан 22 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. «Полярная звезда» колхози правлениесининг қарори билан колхоз партия ташкилотининг секретари Ким Константин ва бош агроном Тен Ен Сен ўртоқлар шу колхозга бириктиб қўйилган. Улар ҳар ҳафтада келиб, далалардаги ишлар билан танишиб кетишади. Мана бугун ҳам колхоз партия ташкилотининг секретари Ким Константинни Ленин номли колхознинг Цой Ян Хван бошлиқ биринчи бригадаси даласида учратдик. У ўз колхозининг даласидан қайтаётиб бу ерга кирган экан.

Афтидан суғоришнинг сифати уни ранжитган эди.

— Ҳозир ҳосилнинг тақдири сувчининг қўлида,— деб тушинтирарди у бригада бошлиғига,— ўзингиздан қолар гап йўқ. Лекин сизларда сувнинг қадрига етилмаяпти. Кўрдингизми ҳув нариги картани, этак томонда сув кўлоплаб қолипти, ғўзани эзиб қўяди бу аҳволда.

Сувчи Ҳамроқул ота Тўраев, Пак Александрлар: «гапингиз тўғри» дегандек бошларини қуйи солиб туришарди.

— Ҳамма маслаҳатингизга қўшиламиз,— деди бригадир,— энди бундан буён бепарво бўлмаймиз.

Шу пайт бу ерга колхоз раиси ҳам келиб қолди. Раис Ким Чан Се айрим карталарда бегона ўтнинг кўпайиб кетганлигидан, лекин уларни юлиб олишга куч етишмаётганлигидан ташвишланиб гапирар эди.

— Ёрдам беринглар демоқчисизда,— луқма ташлади унинг гапини бўлиб Ким Константин. Дилидагини топиб гапирганлиги учун Ким Чан Сенинг чеҳраси бироз ёришди.

— Аслини олганда ҳозирги долзарб пайтда ҳарқанча ишчи кучи керак бўлса ўзимиздан ҳам ортмайди, — деди партком Ким Константин, — сизлардан яширишнинг ҳожати йўқ. Бу йил ёғингарчилик кўп бўлганлиги туфайли баъзи бригадаларда бизни ҳам ўт шошириб қўймоқда Лекин оталиққа олган эканмиз, ҳамкорликда меҳнат қилиб колхозингизни оёққа турғизишга сўз берган эканмиз албатта қўлимиздан келганича ёрдам берамиз. Кеча худди шу тўғрида правлениеда маслаҳатлашиб олдик. Якшанба куни марказда ишловчи идора хизматчиларидан ва иккинчи даражали ишлар билан шуғулланувчи кишилардан 70 кишини сизнинг колхозингизга сафарбар қиламиз. Колхоз партия комитетининг аъзоси Тўрақул Ўрозбоқов, биринчи участка бошланғич партия ташкилотининг секретари Ким Хок Чен, клуб мудири Ли Онлар бошчилигидаги бу зарбдор группа ўтни йўқотишда кўмаклашади.

Раис Ким Чан Се бу гаплардан боши кўкка етди.

— Раҳмат, — деди у Ким Константин билан хайрлашар экан, — биз албатта уларни кутамиз.

Худди шундай бўлди. Ўтган дам олиш куни «Полярная звезда» колхозининг азаматлари анчагина майдонда бегона ўтни тозалаб олишда Ленин номли колхоз пахтакорларига самарали ёрдам берди. Бугина эмас, улар культивация, озиқлантириш, суғоришни ташкил қилишда ҳам вақти-вақти билан тажриба алмашиб турадилар. Айниқса ўз ихтиёри билан колхозга бутунлай аъзо бўлиб ўтган Пак Пен Чернинг хизматидан кўпчилик хурсанд. У механиклик қилаётган бригадада тракторлардан фойдаланиш коэффициенти жуда ошиб кетди. Пак Пен тажрибали механизатор эмасми, ҳар бир агрегатни пухта ишга созламоқда.

Ҳозир Ленин номли колхознинг ҳар гектар ерида 85-90 минг туп кўчат бор. Ўзаро мусобақада Цой Ян Хван, Ким Бон Ер, Кенжа Тўхтасинов ўртоқлар бошлиқ бригадалар олдинда бормоқдалар. Булар ҳар гектар ердан 24-25 центнердан пахта етиштиришмоқчи. Ғўза икки марта узунасига, икки марта кўндалангига культивация қилинди.

«Полярная звезда» колхозининг ғўза парвариши соҳасида Ленин номли колхозга бераётган оталик ёрдами ана шундай бўлмоқда. Лекин бизнингча ҳали ҳамма соҳаларда ҳам астойдил ёрдам берилмаётир. Тўғри, колхоз раҳбарлари билан суҳбатлашсангиз, улар бошқа соҳалар қатори чорвачиликни ҳам тилга оладилар. Лекин гапнинг тўғрилиги ишнинг натижаси билан ўлчанади. Ленин номли колхозда ҳар бир соғин сигирдан 4-5 литрдан сут соғиб олинаяпти. Ваҳоланки «Полярная звезда» колхозида ҳар бир сигирдан олинаётган сут 10-12 литрданга етаяпти. Қани энди бу илғор колхознинг илғор сут соғувчилари Ленин номли колхоз сут-товар фермасида тез-тез бўлсалар, соғин сигирлардан кўп сут соғиб олишнинг сирларини ўргатсалар.

Оталиққа олиш — ёрдам бериш демакдир. Ҳали асосий ишлар олдинда Кузда хирмон кўтарилганда қўшниларнинг ишлари, деб уялиб қолмаслик учун Ўрта Чирчиқдаги «Полярная звезда» колхозининг миришкорлари ишга янада астойдил киришишлари лозим.

Н. РИХСИЕВ.

«Полярная звезда» колхози партия комитетининг секретари Ким Константин (чапда) Ленин номли колхоз раиси Ким Чан Се билан биринчи бригада даласида суҳбатлашмоқда.

А. Абалян фотолари.

ПОМИДОР МЎЛ

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Куйбишев номли колхоз сабзавоткорлари пойтахт меҳнаткашларига кўплаб, арзон помидор етказиб бериш борасида зўр ғайрат кўрсатишяпти.

Ўтган йили 33 гектар майдонга «Волгоград», «Талалихин» навли помидор экишган эди. Шундан ўн беш гектарига кўчат 70х70 схемасида жойлаштирилди.

Кўчатни квадрат-уялаб жойлаштиришнинг афзалликлари тобора равшан бўла-боряпти.

Ўтган хўжалик йилида квадрат усулида экилган майдонлардан 27 тоннага етказиб ҳосил олинди Раҳим ака Солихов бошлиқ звено эса икки гектардан 64 тонна аъло нав помидор йиғиб-териб олди. Оддий усулда экилган карталардан эса аранг 18 тоннадан ҳосил кўтарилди. Экин қатор ораларига асосан қўлда ишлов берилгани туфайли маҳсулот таннархи юқори бўлди.

Бу йил 30 гектар майдонга квадрат усулида кўчат экилди. Ҳозиргача ўсимлик қатор ораларига узунасига уч марта, кўндалангига икки марта ишлов берилди. Х. Қорабоев, Ж. Абдураҳмонов, Х. Абдуллаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда помидор кўчатларининг ривожи яхши, ҳар тупда 8-9 донадан етилган помидор санаш мумкин.

Ҳар гектардан 30 тоннадан помидор етиштириб, бир центнер ҳосил таннархини 2 сўм 60 тийинга тушириш йўлида астойдил меҳнат қилаётган сабзавоткорлар ниҳолларни вақтида озиқлантириб, об-тобида сувга қондирмоқдалар.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ.

ЧОРВАДОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Коммунизм» колхозининг чорвадорлари давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини муддатидан аввал бажарди. Улар шу кунгача 35 тонна гўшт сотдилар. Колхозда паррандачилик яхши ривожланганлиги туфайли тухум сотиш йиллик плани муваффақиятли равишда бажарилди. Яъни давлатга 60 минг дона тухум сотилди.

Бу ютуқларнинг ҳаммаси чорва моллари туёғини кўпайтиришга катта эътибор берилаётганлигининг натижасидир.

1400 бош совлиқ қўйнинг ҳар 100 бошидан 110 тадан қўзи олинди. Шу билан колхозда қўй ва қўзилар сони пландаги 2645 ўрнига 3300 бошга етказилди. Қорамол сони, сигирлар туёғи ҳам йил сайин кўпаймоқда.

Шу билан бирга етарли даражада озуқа базаси ҳам тайёрлаб қўйилди.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

★ ★ ★

ЎСИМЛИКНИ ЗАРАРКУНАНДАЛАРДАН ҲИМОЯ ҚИЛИНГ

Ҳозир мамлакатнинг барча қишлоқ хўжалик районларида ўсимликни парвариш қилиш қизитиб юборилди. Деҳқонларимиз яхши биладиларки, буғдойдан юқори ҳосил олиш учун уни ўз вақтида экишгина кифоя қилмайди, балки ўсимликни парвариш қилиш ишларини ҳам тўғри ташкил этиш зарур Айниқса қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашни намунали ўтказиш муҳим аҳамиятга эга.

Бу йил баҳорги ва кузги буғдой ўсимлигига кўплаб қишлоқ хўжалик зараркунандаси — кана тушганлиги аниқланмоқда. Жумладан Қуйи Волга районлари ва Қозоғистоннинг ана шу атрофдаги районларида, Шимолий Кавказ зоналари ҳамда Украинанинг Ғарбишарқий областларидаги буғдойзорларга зараркунандалар тушганлиги аниқланди Урта Осиё ва Озарбайжон республикаларидаги буғдойзорларга ҳам кана катта зарар келтирмоқда.

Катта ёшдаги кана кузги ва баҳорги ўсимлик таналарига ёпишиб олиб, унинг мазасини сўриб олади, зараркунанданинг қуртлари эса эндигина пайдо бўлаётган донга қараб тарқалади.

Ҳозирги пайтда ўсимликда зараркунанданинг ҳархил ёшдаги қуртлари пайдо бўляпти. Жанубий районлардаги колхоз ва совхозлар унга қарши курашни бошлаб юбордилар, Шимолий районларда эса зараркунандаларга қарши курашга эндигина киришилди

Зараркунандаларнинг уруғини қуритиш учун сомолет ёрдамида фосфорорганик препаратлари — хлорофос ёки метафос (бир килограммига 50 литр сув аралаштирилади) пуркалади, шунингдек ўсимликни ДДТ—дусти билан (ҳар гектар ерга 25-30 килограмм сарфланади) чанглатилади ёки бўлмаса ДДТ дусти (15 килограмм) ва метафос вофатокс (10 килограмм) аралашмаси сепилади. 1962 йилда Қуйи Волга ва Шимолий Кавказ районларидаги буғдойзорларга тушган зараркунандаларни йўқотишда метафос дусти суспензиясини пуркаш (10-12 килограммга 60 литр сув аралаштирилади) усулидан кенг қўлланилди ва у яхши натижа берди.

Қора тупроқли бўлмаган зоналардаги районларда маккажўхори ва бошқа донли экинларнинг энг хавфли зараркунандаси бу швет пашшаси ҳисобланади У ўсимликнинг танаси, барги ва тупроққа тухум қўяди Тухумдан чиққан қуртлар ўсимлик танасининг ичига кириб бориб, ўша ерда озиқланади ва ҳали чиқиб улгурмаган барг ва ўсимликнинг ўсиш нуқтасини зарарлайди. Натижада маккажўхори ғужанак бўлиб ўсишдан қолади, деярли сўта чиқармайди ва жуда кам кўк поя ҳосил беради, худди шунингдек, швет пашшасининг қуртлари билан зарарланган бошоқли дон экинлари ҳосилдорликни кескин камайтириб юборади.

Шу кунларда швет пашшаси тухум очиб, кўпайиб уча бошлади. Маккажўхорини ана шу зараркунандадан ҳимоя қилиш учун уни ҳар гектар ерга 10-15 килограмм 12 процентли дуст гексахлоранни сарфлаб дорилаш керак. Ёзнинг узоқ келишини ҳисобга олиб, 5-7 кундан кейин маккажўхорини иккинчи бор дорилаш талаб қилинади.

Нўхат бити ёки брухус деб аталувчи зараркунанда ҳам нўхат ўсимлигига катта зарар келтиради. У нўхат ўсимлигининг пояларига, танасига ўрнашиб олиб, мазасини сўради, сифатини пасайтиради, ҳосилдорлиги камайиб кетади Украина, Шимолий Кавказ, қуйи Волга, марказий қора тупроқ областлари, Молдавия ва Қозоғистоннинг жанубий областларида бундай зараркунандалар тарқалган.

Унинг қўнғизлари нўхатда у гулламасдан олдин пайдо бўлади. Сўнг эса дон қобиғларига уруғ қўяди. Тухумдан чиққан қуртлар нўхатнинг танасига ковлаб киради, шундан сўнг ўсимлик ўсишдан бутунлай тўхтаб қолади Ана шундай зараркунандалар тушган майдонлар ўз вақтида аниқланиб, унга қарши ўз вақтида курашиш чоралари амалга оширилган тақдирдагина, нўхат бити қўнғизларини муваффақиятли йўқ қилиб юбориш мумкин. Усимлик ДДТ дусти ёки гексахлоран дориси билан кимёвий ишланади. Биринчи марта ўсимлик энди шоналай бошлаган пайтда ёки гуллаш олдидан дориланади, бунда ҳар гектар ерга 15-20 килограмм дуст сарф қилинади. Иккинчи марта эса биринчи дорилашдан 8-10 кун ўтгач чанглатилади, бунда ҳам ҳар гектар ерга 12-15 килограмм дуст сарф қилинади.

И. ФРОЛЯКИН

СССР қишлоқ хўжалик министрлиги ўсимликларни ҳимоя қилиш ва карантин бўйича Давлат инспекциясининг бош агрономи.

(«Сельская жизнь»дан).

МАШЪАЛ ХЎЖАЛИКДА

Карл Маркс номли колхоз Калинин ишлаб чиқариш бошқармасининг машъал хўжалигидир. Бир савол туғилади, нега бошқа ён атрофдаги хўжаликлар машъал эмас-у, шу колхоз машъал? Бунинг боиси борми ўзи? Ҳа, Юнусобод қишлоғига боринг, бунга ўзингиз амин бўласиз.

Мана, улуғвор етти йиллигимизнинг бешинчи йили ҳам яримлаб қолди. Карл Маркс номли колхознинг азамат меҳнаткашлари шу йилни ҳозиргача мисли кўрилмаган ютуқлар билан якунлашни кўнгилларига тугиб қўйишган. Йил охирига қадар пландаги 14 минг 873 тонна ўрнига 18 минг 560 тонна турли-туман қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга қатъий бел боғланган. Бу рақамларни айтишгина осон. Унга эришиш учун эса фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилиш керак.

Хўжалик меҳнаткашлари меҳнатдан қўрқмайдилар, аксинча меҳнатни чин юракдан севадилар. Ҳозир колхознинг қайси бир пайкалига борманг, кун сайин барқ уриб ўсаётган, кутилган ҳосилни тугаётган сервж экинларни, серғайрат деҳқонларни кўриб ҳавасингиз келади. Пишган ҳосил пешма-пеш шаҳарга жўнатиляпти. Бу—фидокорона меҳнатнинг илк меваси!

Бу йил хўжаликда картошкани кўпайтиришга айниқса катта эътибор беришяпти. Илгари ҳар гектар ердаги картошкадан пландаги 12 тонна ўрнига 17 тоннадан ҳосил кўтаришга сўз берилган эди. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаати чиққанидан сўнг мавжуд имкониятлар қайтадан кўриб чиқилди ва қўшимча равишда яна 23 гектар майдонга картошка экиш, илгариги мажбуриятдаги 5100 тонна ўрнига 5700 тоннага яқин картошка етиштиришга қатъий қарор қилинди.

Пиёз, сабзи, карам ва бошқа эртаги экинлар экилган пайкалларга қарасангиз, мўл ҳосилдан дарақ бериб турган бўлиқ ўсимликларни кўрасиз. Шу кунларда кечки экинлардан 200 гектар ерга картошка, 25 гектар ерга карам, 60 гектар ерга помидор, 22 гектар ерга сабзи экиб бўлинди.

Олтин кузга бориб кўрасиз, бу колхознинг серғайрат меҳнаткашлари ўз орзу-истакларига албатта эришадилар, кўтарилган хирмон баракали бўлади, машъал хўжалик ўн чандон бақувват бўлади, ён-веридаги хўжаликларга илғор тажриба нурини сочаберади.

М. АБДИВОҲИДОВ.

Ғайрат қил, деҳқон!

ХАТЛАР ЎҚИЛГАНДА

Ишбилармон деҳқонлар шу кеча-кундузда ғўза парваришини тобора авж олдиряптилар. «Кузда хирмоним баракали бўлсин, эл-юрт олдида берган сўзим ерда қолмасин» деган пахтакорлар гектарларда кўчатнинг бут бўлиши учун, ҳар туп ғўза яйраб ўсиши учун ҳимматларини аямай меҳнат қилмоқдалар. Шундай кишилар ишлаётган далаларга борсангиз кўзингиз қувнайди, дилингиз ором олади.

Мана мамлакатга донғи кетган Юқори Чирчиқдаги машъал «Политотдел» колхозининг ўртоқ Х. Мусақулов бошлиқ бригадасининг пахта пайкаллари. 147 гектар майдонда ястаниб ётган ямяшил пахтазор енгил шабада эпкинида мовий денгиздай чайқалади. Ишловнинг зўридан ҳар туп ғўза 8—9 тадан чинбарг ёзибди. бир текис шоналабди. Бригада аъзоларининг қўли-қўлига тегмайди. Бунинг боиси шундаки, улар етти йилликнинг бешинчи йилини ҳосилдорликни 47 центнерга етказиш билан якунлашга сўз беришган. Ўртоқ **Е. Тешабоев** редакциямизга юборган хатида ана шуларни хабар қилган. Юқоричирчиқлик М. Назирбоев «III Интернационал» колхозининг уста пахтакор Ҳаво Дебердиева бошлиқ бригадаси аъзолари қилаётган ишлар ҳақида фикр юритган.

— Охунбобоев номли колхознинг Н. Шеров бошлиқ бригадаси аъзолари ўтган йили гектар бошига 35,6 центнердан ҳосил кўтарган эдилар. — дейилади янгийўллик **М. Муҳамедов ва С. Раимов** ўртоқларнинг хабарида, — уларнинг бу йилги марраси 40 центнер. Ҳозир дала ишлари ана шу мажбуриятга яраша бажарилмоқда.

Янгийўлдаги «XIX партсъезд» колхози аъзоси ўртоқ **Д. Содиқовнинг** ёзишича. Музаффар ота Азизов илгари хўжаликнинг уста пахтакорларидан бири эди. Кейинги йилларда боғбонлик билан шуғулланди. Худди шу йиллар ичида 9-бригадада пахта ҳосилдорлиги 11 центнерга тушиб қолди. Кекса пахтакор Музаффар ота бунга бефарқ қараб туролмади. Колхоз правлениесидан ўзини шу бригадага ўтказишларини илтимос қилди... Ҳозир Музаффар ота бошчилик қилаётган бригаданинг ғўзалари яхши амал оляпти. Деҳқонлар бутун куч-ғайратларини гектар бошига камида 25 центнердан пахта етиштиришга сафарбар этмоқдалар. **М. Тўхтасинов, А. Мадраҳимов, Ғ. Турсунхўжаев, Н. Эргашева, И. Норматов, Х. Нодиров** ўртоқлар юборган хатлар ҳам ана шундай хушхабарлар билан тўлиб-тошган.

Бекободлик **Э. Қирқбоев** билан **Х. Отақулов** ўртоқлар Навоий номли колхознинг А. Усаров ва Н. Маматқуловлар бошчилик қилаётган бригадаларида ғўза парвариши кўнгилдагидай бораётганлигини билдиришган. Мана қўлимизда **А. Раззоқов ва И. Раҳматуллаев** ўртоқлар юборган хабар. «Оққўрғондаги «Ленинобод» колхозининг моҳир пахтакори Таласбой Ғазотов бошлиқ бригадасида, — деб ёзишади улар. — ҳосилдорликни 35 центнерга етказиш учун қизғин кураш кетяпти. Яшил квадратлар кун сайин яшнамоқда. Ёппасига шоналаган ғўзалар эрта-индин гуллайман деб турибди». Оққўрғонлик **О. Тўрақулов, Н. Мадаминов, Т. Мирзааҳмедов, С. Жуматоев, А. Қўчқорбоев, Э. Отабоев, Ж. Умарқулов, Қ. Абдураҳмонов** ўртоқларнинг хат-хабарлари ҳам виждон амри билан меҳнат қилаётган азамат деҳқонларга бағишланган.

Редакциямизга **Ё. Ҳасанов, Ф. Зиёдуллаев, М. Мингбоев, А. Абдукаримов** (Бекобод), **Б. Содиқов, М. Отақулов, Н. Охунбеков, Н. Тўфонов, А. Ботиров, Д. Шокиров** (Ўрта Чирчиқ), **Й. Мансуров, С. Мирзалиев** (Калинин) ўртоқлардан ҳам бир неча хат-хабарлар келди. Уларда ҳозирги долзарб кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб, ғўза парваришига астойдил киришиб кетган кишиларнинг меҳнати улуғланган.

Актив қишлоқ мухбирларидан **Б. Жуманов, Э. Очилов, И. Носиров, Р. Холматов, Ғ. Муллаев, А. Хўжаназаров, Т. Худойбердиев, Г. Юсупов** ўртоқлар қўшнимиз Сирдарё областидан ўнга яқин хат юбориб, бепоён Мирзачўл бағрида «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш учун астойдил ҳаракат қилаётган деҳқонлар ғўзани ҳозир қандай парвариш қилаётганликларини қизиқарли мисоллар билан ҳикоя қилиб берганлар.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, областимизнинг ҳамма ерида ҳам ғўза парвариши кўнгилдагидек боряпти деб бўлмайди. Масъулиятни чуқур ҳис қилмайдиган кишилар ишлаётган хўжаликларда бир қатор камчиликларга йўл қўйилмоқда. Янгийўллик актив қишлоқ мухбиримиз **Т. Имомов** «Ленинград» колхозининг илғор бригадаларида бажарилаётган ишлар талабга тўла жавоб бераётганлигини билдирган. Шу билан бирга у хўжаликнинг Х. Турсунов, М. Қултоев, Б. Сатторов, С. Сатторов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларида дала ишлари қониқарсиз бажарилаётганлигини айтган.

Деҳқон ўртоқлар. Ғўза парваришининг ҳозирги долзарб дамларида uддабуронлик билан ишлайлик, ҳар бир туп ғўза самарали меҳнатимиздан баҳра олсин. Бу йил шундай ҳаракат қилайликки, мажбуриятимиздаги 321 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмони қад кўтарсин. Ўтган йили областимиз шаънига тушган доғ ювилиб кетсин!

ЯШИЛ ДАЛАЛАРДА

Тушки пайт. Тўлқин бериб майин эсаётган шамол фақат далагагина хос бўлган хушбўй ҳидларни димоққа келтириб уради. Оқ пушти рангда гуллаган картошка пайкали шамол таъсиридан денгиз тўлқинларидай мавжланиб, чайқалади. Мўл ҳосилдан безак тақган помидор кўчатлари эса ҳуснини кўз-кўз қилади. Нозик қоматларини ростлаб олган қовун-тарвуз ниҳоллари эгатлардан жилдираб оқиб келаётган ҳаётбахш сувга бўй чўзиб қараётгандай!

Бу далалар Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Тошкент» совхози 3-бўлимининг 16-бригадасида 70 гектарни ташкил этади.

20 гектар картошка, 7 гектар помидор ва 20 гектар полиз экинлари тез ривож топиб ўсаяпти.

Ғайрат камарини маҳкам боғлаган бригада деҳқонлари барча экинлар парваришини зўр уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар.

Жумладан 5,5 гектарга квадрат-уялаб экилган эртаги картошка бир чопиқ, икки культивация ва тўрт марта сувдан чиқарилди.

Яхши парвариш туфайли бу майдонларда мўл картошка ҳосили етиштирилди. Ҳосил йиғим-терими ишлари ҳам бошлаб юборилди.

7 гектар майдондаги помидор ҳосили ҳам чакки эмас.

Миришкор сабзавоткорлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб картошкадан пландаги 11 ўрнига 15 тоннадан, помидордан 19 ўрнига 24 тоннадан, полиз экинларидан 19 ўрнига 21 тоннадан ҳосил кўтариш мажбуриятини олишган.

— Муваффақият ўз-ўзидан қўлга кирмайди, — дейди бригадир Носир Қурбонов. — Ютуқнинг калиди — меҳнатда. Колхозчиларимизнинг шиори шундай. Кунлик нормаларини 1,5-2 ҳиссага етказиб адо этаётган Ҳ. Имомова, Р. Қурбонова, Р. Хўжаев ва Қ. Раҳимов сингари колхозчиларимиз, Э. Олимов, Ж. Ниёзов каби миришкор сувчиларимиз билан ҳар қанча фахрлансак арзийди.

Бригадада коллективнинг яхши маданий хордиқ чиқариши учун барча имкониятлар муҳайё этилган. Улар дам олиш вақтларида газета-журналлар ўқишлари ёки мириқиб радиодан концерт тинглашлари мумкин.

Ҳисобчи М. Ҳошимовнинг ташаббуси билан бригадада «Жанговар варақа» чиқариб турилипти. Бу кишиларни меҳнатга рағбатлантиришда катта аҳамият кашф этаяпти.

Хуллас мўл ҳосил етиштирилаётган яшил далаларда меҳнат кўтаринкилиги ҳукмрон!

А. ИБРОҲИМОВ.

СПАРТАКИАДА БАЙРОҒИ ҲИЛПИРАЙВЕРСИН!

САФИМИЗ КЕНГАЙСИН

1963 йил спорт воқеаларига бой бўляпти. Бу йил совет физкультура ҳаракатининг умумхалқ кўриги — СССР халқлари спартакиадаси йили.

Катта-кичик барча физкультура ташкилотлари, командалари, спорт секциялари, физкультура коллективлари, спорт клублари ва жамиятлари халқ олдида жиддий синовдан ўтадилар. Улар КПСС Программасида халқни жисмоний жиҳатдан тарбиялаш соҳасида олдинга қўйилган вазифаларни қандай бажараётганликлари, коммунистик партияга янги кишини тарбиялаш ишида қандай ёрдам кўрсатаётганликлари, физкультура ва спортни ҳар бир совет кишиси, ҳар бир совет оиласи турмушига мустаҳкам сингдириш учун қандай тадбирлар кўрганликлари ҳақида ҳисоб берадилар.

СССР халқларининг 1956 ва 1959 йилларда ўтказилган дастлабки икки спартакиадаси республикамиз спорт ҳаётида чуқур из қолдирди. Бу спартакиадаларда қатнашган спортчиларимиз 11 ва 13-ўринларни эгалладилар. Бундай кўнгилсиз натижа қайта такрорланмасин учун барча куч ва имкониятларимизни сафарбар этдик. Биз спорт секциялари ва физкультура коллективлари командаларида ўқув-тренировка ишларини мунтазам олиб бориш, жамоатчилар активини кенгайтириш, спорт базаларини жиҳозлаш, оддий спорт иншоотлари қуриш ва мусобақалар сонини кўпайтириш, физкультура ва спорт пропагандасини бирмунча таъсирли ва самарали олиб боришга асосий эътибор бердик.

СССР халқлари биринчи спартакиадасидан буён ўтган вақт ичида физкультурачиларимиз сафлари деярлик икки баравар кенгайди. Малакали спортчилар бизда анча кўпайди, уларнинг спорт маҳорати бирмунча ўсди. Масалан, 1959 йилда республикада 44 спорт мастери тайёрланган бўлса, шу йилнинг беш ойи мобайнида 72 СССР спорт мастери етиштириб қўйдик. 1959 йил давомида республикада 40 минг 776 разрядли спортчи тайёрланган бўлса, 1962 йилда 97024 разрядли спортчилар етишиб чиқди. Спорт, касаба союз ва комсомол ташкилотлари асосий эътиборни Ўзбекистон XII спартакиадаси ҳамда СССР халқлари спартакиадасига тайёргарлик кўриш мобайнида физкультура коллективларида ишнинг қандай йўлга қўйилганлигига қаратдилар. III спартакиаданинг биринчи босқичида барча физкультура коллективларини, барча физкультурачиларни мусобақаларга жалб этиш вазифаси қўйилган эди.

1963 йилнинг беш ойи давомида 6612 физкультура коллективида спартакиадалар бўлиб ўтди, улар Ўзбекистон меҳнаткашларидан бир миллион 107 мингдан ортиқ кишини ўзига қамраб олди. Кейинги бир ярим йил ичида эса 2 миллион 500 минг киши мусобақаларга қатнашди. Бу рақам рекорд кўрсаткичдир, чунки СССР халқлари биринчи спартакиадасида, Ўзбекистон физкультура коллективлари спартакиадасида 500 мингга яқин, иккинчи спартакиадада эса 719 минг киши қатнашган эди.

Қорақалпоғистон АССРнинг Мўйноқ шаҳрида мусобақаларда 4 минг киши, яъни аҳолининг бешдан бир қисми иштирок этди, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводида цех ва корхона мусобақаларида ишчи ва хизматчиларидан 800 киши, Чирчиқ шаҳридаги 7-мактабда бўлган мусобақаларда ўқувчиларнинг ҳаммаси қатнашди.

«Ўзбекхиммаш» заводи коммунистик меҳнат бригадаси (бригадири ўртоқ Котляров) 14 кишидан иборат. Уларнинг ҳаммаси разрядли спортчилардир. Бу бригада республика коммунистик меҳнат бригадалари орасида биринчи ўринни ва республика Советининг кубогини қўлга киритди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Бугун очиладиган Ўзбекистон XII спартакиадасида республикамиз барча областларининг энг яхши вакиллари қатнашадилар. Унда СССР халқлари спартакиадаси программаси асосида спортнинг 18 тури бўйича мусобақалар бўлади. Мусобақаларда 2500 дан ортиқ киши қатнашиши мўлжалланмоқда. Бу спартакиада СССР халқлари III спартакиадасига қатнашадиган спорт делегациямизнинг тўла составини аниқлаб беради.

Шу кунларда шаҳар физкультура коллективлари ўзлари оталикка олган қишлоқдаги физкультурачилар ҳақида, етти йилликнинг янги қурилишларида ишлаётган ёшлар ҳақида ўйлаб кўришлари керак. Ҳозир календарь бўйича ёзги мусобақаларга тайёргарлик кўриш ва ўтказишда уларга ёрдам беришнинг айни вақти. Бу соҳада Бухоро физкультура коллективларидан ўрнак олса бўлади. Улар Ўзбекистоннинг зарбдор комсомол қурилишларида қатнашаётган ёшларга спорт ишларида катта ёрдам берадилар.

СССР халқлари III спартакиадаси ўтадиган кунларда физкультура ташкилотларимиз Андижон шаҳрида бўладиган колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармаларининг биринчи спартакиадаси, Фарғона шаҳрида ўтадиган Ўзбекистон қурувчиларининг I спартакиадаси ва Тошкент шаҳрида болалар, ёшлар, ўрта ва катта ёшдаги меҳнаткашлар учун «Соғлик» шиори остида уюштириладиган спартакиадада ҳам иштирок этадилар. Бу оммавий мусобақалар қатнашчиларига янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ф. ШОКИРОВ

Ўзбекистон спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи Советиi раисининг ўринбосари.

МЕҲНАТ ВА СПОРТ ШУНҚОРЛАРИ

Шинамгина безатилган завод физкультура коллективи раисининг хонаси. Деворга спорт секцияларининг иш плани осиб қўйилган. Бурчакдаги стол устида турган завод спортчиларининг турли мусобақаларда қўлга киритган кубоклари, фахрий ёрлиқларни айтмайсизми. Уч ишчининг бири физкультурачи бўлгандан кейин мукофотлар ҳам кўп бўлади-да!

Завод физкультура коллективи советининг раиси ўртоқ Расул Салединовнинг айтишича, корхонада мингга яқин киши спорт билан шуғулланади. Бу ерда спортнинг бокс, футбол, волейбол, теннис, оғир атлетика, шахмат ва бошка, жами 20 тур бўйича секциялар мунтазам ишлаб турипти. Ҳар қайси спорт тури бўйича завод шахсий-команда биринчилиги мунтазам ўтказиб турилади. Наримон Ёқубов футбол, Анатолий Жебель волейбол, Николай Гушчин стол тенниси секцияларида жамоатчилик асосида тренерлик қилмоқдалар.

Заводда ишлаб чиқариш гимнастикаси билан шуғулланмайдиган бирор кишини учратолмайсиз.

Қозон ва ремонт-механика цехи спортчилари кўпгина спорт турлари бўйича завод чемпионларидир. Шу цех ишчиларидан фрезерчи Шодмон Ниёзматов, слесарлардан Анатолий ва Алексей Жалиловлар фақат спортда эмас, балки меҳнатда ҳам илғорлардан ҳисобланадилар. Улар ойлик планларини муттасил 130-150 процентга етказиб адо этиб келмоқдалар.

Завод спортчилари шаҳардаги 2 ва 9-мактабларни ўз оталиғига олганлар. Улар ўқувчиларга спорт секцияларини ташкил қилишда яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар, спорт инвентарлари олиб бермоқдалар.

Завод спортчилари ўзларининг улкан байрамлари — Ўзбекистон XII спартакиадасини яхши кўрсаткичлар билан кутиб олдилар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Чирчиқ. «Ўзбекхиммаш» заводи.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

! Республикамизда физкультура ва спорт билан 1093745 киши шуғулланмоқда. Уларнинг 307 мингдан ортиғи хотин-қизлардир.

! Ўтган йили жами 128, шу йилнинг 5 ойида эса 72 СССР спорт мастерлари тайёрланди.

! Турли секцияларда 1 миллион 240 мингга яқин спортчи маҳоратларини оширмоқдалар.

! Ўзбекистонда 1263 олий физкультура ва 1364 ўрта физкультура маълумотига эга бўлган кишилар бор.

! 1962 йилда 22930 жамоатчи инструктор, 19217 спорт судьяси тайёрланди.

! Бардамлик зарядкаси билан физкультура коллективларида чорак миллионга яқин киши шуғулланмоқда.

! Республикамиз бўйича ҳозир 34 та стадион бор. Уларнинг энг каттаси 55 минг ўринга эга.

! Футболчиларимиз 776 та футбол майдонида ўйинлар ўтказмоқда.

! ўзбек спортчилари ихтиёрига бериб қўйилган. 8709 та баскетбол ва волейбол, 360 та гимнастика заллари

! Ўзбекистон I спартакиадаси 1927 йилда, республика ўқувчилар спартакиадаси эса 1935 йилда ўтказилган.

ЖАҲОН СПОРТЧИСИ

Майдонда «Таштекстильмаш» ва Москванинг энг кучли «Динамо» командаси ўртасида матч давом этарди.

— Баракалла, Ровила! — қичқирди ёнимизда ўтирган ишқибоз. Салимовага ўхшаган тўрт баскетболчи бўлса борми, тошкентликлар жаҳон чемпиони бўлмаса мен кафил, дерди у.

Ҳа, унинг сўзида жон бор эди. Р. Салимова фақат республикамиз, иттифоқимиздагина эмас, жаҳондаги энг кучли ва баланд бўйли ўйинчи ҳисобланади. Шчит олдида жуда эркин ҳаракат қилади, команда аъзолари кўпинча асосий зарбани Р. Салимова орқали амалга оширадилар. Тренер Л. К. Величко шогирди билан фахрланса арзийди.

Кўпгина мутахассислар Р. Салимовани ҳужумчи ёки ҳимоячи эканлигини айтиб беролмайди. У ҳар иккала функцияни аъло даражада бажаради, чарчаш нималигини билмайди.

Эндигина 22 баҳорни кўрган тошкентлик баскетболчи, СССР спорт мастери, Европа чемпионини Нью-Йорк, Хитой, Чехословакия, Болгария, Польша, Франция, Бельгия ва бошқа мамлакатларда олқишладилар, маҳоратига тасанно айтдилар. Суратда Р. Салимова.

Д. Шчедринский ва Н. Надеждин фотоси.

СТАДИОНЛАРГА МАРҲАМАТ!

Бугун кечқурун соат 18 дан 30 минут ўтганда «Пахтакор» стадионида Ўзбекистон XII спартакиадаси тантанали равишда очилади. Майдонда бир неча минг спортчи чиройли гимнастика машқларини бажаради. Сўнгра тамошабинлар «Б» классида қатнашаётган Тошкент областининг икки футбол командаси «Политотдел» ва «Химик» (Чирчиқ) коллективларининг учрашувларини кўрадилар. Шу стадионнинг теннис кортларида энг кучли теннисчиларнинг финал учрашувларини тамоша қилишингиз мумкин.

Шу куни пойтахтимиздаги бошқа стадионлар ва спорт базаларида ҳам мусобақалар бўлади. Агар сиз сув полосини севсангиз Тошкент тўқимачилик комбинати ҳавзасига марҳамат қилинг. Чарм қўлқоп мастерларининг кескин олишувларини кўришни истасангиз марҳамат, М. Горький номли маданият ва истироҳат боғи сизни кутиб олишга тайёр.

Баскетбол ёки волейболга меҳрингиз тушганми? Ўзбекистон XII спартакиадаси программаси асосида баскетболчилар ва волейболчилар мусобақалари «Меҳнат» спорт базаси ва Армия спорт клуби залида давом этмоқда.

РЕКОРД ЖАДВАЛИДА 8 ТА ЎЗГАРИШ

Пойтахтимиздаги М. Горький номли маданият ва истироҳат боғида Ўзбекистон XII спартакиадаси программаси асосида ўтказилган оғир атлетикачиларнинг мусобақалари тугади.

Дастлабки кунги олишувлар осойишта ўтди. Иккинчи куни Тошкентнинг биринчи командаси вакили Г. Петросов жимда 125,5 ва ривокда 113 килограмм натижа кўрсатиб, республиканинг иккита рекордини ўрнатди. Унинг командадоши СССР спорт мастери Пўлат Шарипов ҳам дўстидан орқада қолишни истамади. Пўлат ҳам жим (130,5 кг) ва ривок (125,5 кг) да иккита рекорд автори бўлди.

Ўрта вазнлилар ўртасида А. Хутуриди, ярим оғир вазнлилар ўртасида эса Ю. Рассчёскинга муносиб рақиб топилмади.

Биринчи оғир вазнли В. Аванесов (Тошкент — биринчи команда) жим ва ривокда иккита рекорд ўрнатиб, учинчи рекордга ҳужум қилди. Бироқ бу уриниш муваффақиятли чиқмади.

Иккинчи оғир вазнли С. Корепанов саҳнада якка ўзи қолди. Барча рақиблар курашни тўхтатдилар.

— Штанга оғирлиги 170,5 килограмм, — эълон қилди судья. Бу республиканинг янги рекорди.

... Зал жимжит. С. Корепанов вазмин қадам ташлаб штангага яқинлашди. Кучли бир зарбдан сўнг штанга оғир атлетикачи қўлларида итоаткорона турарди.

Фақат оғир атлетикачиларнинг ўзи 4 кунда республика рекордлар жадвалига саккизта ўзгартиш киритдилар. Вазн тартибида А. Дилмуродов, В. Суворов, Г. Петросов, П. Шарипов, А. Хутуриди, Ю. Рассчёскин В. Аванесов ва С. Корепановлар спартакиада чемпиони бўлдилар.

Умумкоманда ҳисобида Тошкентнинг биринчи командаси 86 очко билан биринчи, Тошкентнинг иккинчи командаси 76 очко билан иккинчи ўринни эгалладилар. Самарқандликлар 69 очко билан фахрли учинчи ўринга чиқдилар.

У. ШАРОПОВ.

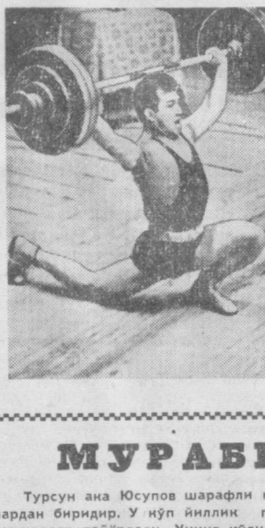

Суратда: рекордчи П. Шарипов штанга кўтармоқда.

Д. Шчедринский фотоси.

САНЪАТКОРЛАР САФАРИ

Ёз — сафар фасли. Пойтахтимизнинг театр коллективлари ҳам ёз келиши билан гастролларни бошладилар. Улар ўз репертуарларидаги энг яхши спектаклларини республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларидаги тамошабинларга кўрсатиш ниятида бирин-кетин сафарга отланмоқдалар.

Биринчи бўлиб Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театри коллективи сафарга жўнади. Бу коллектив Андижон, Фарғона, Қўқон, Жалолобод шаҳарларига бориб ўзининг энг яхши спектакллари — «Алишер Навоий», «Мирзо Улуғбек», «Гамлет», «Шубҳа», «Тобутдан товуш» ва «Номаълум киши»ни тамошабинларга кўрсатади. Театрнинг гастроли 50 кундан ортиқ давом этади.

Муқимий номли музикали комедия театри Самарқанд, Бухоро, Хоразм области меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатади. Театрнинг гастроль репертуарида «Алпомиш», «Нодира», «Тошболта ошиқ», «Ишқинг билан», «Икки билагузук» спектакллари бор.

Алишер Навоий номли ўзбек давлат академик опера ва балет театри артистлари Россия Федерацияси шаҳарларига йўл оладилар. Улар Новокузнецк, Кемерово ва Томск шаҳарларида бўлиб рус тамошабинларига Ўзбекистоннинг опера ва балет санъатини намойиш қиладилар. Театр коллективи гастролга 22 та асар билан боради.

Охунбобоев номли республика ёш тамошабинлар театри эса Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областининг ёш санъат шинавандаларига ўзининг янги асарларини кўрсатади.

Айни чоқда пойтахтимиз театрларида республикамизнинг областларидан келган саҳна усталари ўз маҳоратларини намойиш қиладилар. Тошкентда Самарқанд область ўзбек музикали драма ва комедия театри, Қўқон драма театри коллективлари маданий хизмат кўрсатадилар. Тошкентлик тамошабинлар Хоразм музикали драма театрининг, Фарғона рус драма театрининг гастролларини ҳам сабрсизлик билан кутмоқдалар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ГАЗЕТХОНЛАР ДИҚҚАТИГА

Газета саҳифаларида Тошкент областининг саноат ва қишлоқ хўжалиги ишларига оид масалаларни тўлиқроқ ёритиш мақсадида «Тошкент ҳақиқати» газетаси 1 июлдан бошлаб ҳафтада икки марта алмашинадиган саҳифалар билан чиқади. Тиражнинг бир қисмида (саноат учун чиқариладигани) газетанинг иккинчи саҳифасида Ўзбекистон КП Тошкент саноат область комитетига қарашли бўлган саноат, қурилиш, транспорт партия ташкилотларининг ишлари ҳақидаги материаллар босилади. Тиражнинг бошқа қисмида (қишлоқ хўжалиги учун чиқариладигани) худди шу саҳифада газетхон Ўзбекистон КП Тошкент қишлоқ область комитетига қарашли бўлган партия ташкилотларининг фаолиятлари ҳақидаги область қишлоқ хўжалигига оид материалларни ўқийди.

Июлнинг биринчи кунларидан ҳар бир газетхон ўзини кўпроқ қизиқтирган материал босилган газета сонини олиш имкониятига эга бўлсин учун 25 июндан кечикмасдан заявкани тўлдиришларини обуначилардан сўраймиз. Заявка қуйида босилаётир. Заявкани газетачи Сизга элтиб берадиган почтальон ёки алоқа бўлимига топширишингиз керак.

«Тошкент ҳақиқати»нинг ҳам саноат, ҳам қишлоқ хўжалик темасидаги материаллар босилган сонини олишни истаган ташкилот ва муассасалар қўшимча обунани расмийлаштиришлари мумкин. Обуна завод, фабрика, муассаса, совхоз ва колхозларда жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан ва алоқа бўлимларида чекланмаган ҳолда қабул қилинади.

Обуна баҳоси аввалгича.

Қирқиб олинг ва 25 июндан кечикмай Сизга газета элтиб берадиган почтальон ёки алоқа бўлимига топширинг

З А Я В К А

1 июлдан бошлаб «Тошкент ҳақиқати» газетаси вақти-вақтида алмашинадиган саҳифалар билан чиқиши муносабати билан менга газетанинг саноат учун / қишлоқ хўжалиги учун чиқариладиган сонини (нокерагини ўчиринг) юборишингизни сўрайман.

Мен ______________________________

(фамилияси, исми, отасининг исми)

адресим ______________________________

____

Квитанция ______________ ______________

(серияси, номери)

Имзо ______________________________

Матбуотчи оила

40 йил... Ҳазилакам вақтми? Ўн беш хил газета, кўплаб журналлар ҳамда хилма-хил ўқув қуроллари, идора буюмлари билан чаққон савдо қилаётган бу нуроний кекса ортида қирқ йиллик ҳалол меҳнат излари жилваланаётганига ишонгинг келмайди, киши. Чунки ота кўксини ўпиб турган соқоллари қордек оппоқ бўлса ҳам ғайрати, ҳаракати ўша-ўша ўспиринлик йилларидагидек.

Кишилар савиясини ошириш, уларни янгиликлардан тезроқ хабардор қилиш ниятини дилига жо қилган Р. Нажимов ҳозир Муқимий майдонига жойлашган киоскада мудирлик қилмоқда. Газетхон-журналхонларга қадрдон бўлиб қолган отанинг юмшоқ муомаласи, ширинсўзлиги барчанинг дилини равшан қилади.

Бу отагина эмас, балки унинг оиласидагилар ҳам бу касбга муҳаббат қўйишган. Отанинг тўнғич ўғли Сайфиддин 23 йилдан бери «союзпечать»нинг шаҳар бўлимида ишлаб келмоқда. Салоҳиддин ҳам ота касбида ўн йилдан ортиқ меҳнат қилди.

— Яна тўрт ўғил-қизим ва келиним ҳам изимдан боряпти, — дейди меҳнатидан мамнун бўлган Р. Нажимов.

В. МУСАЕВ.

ДУГОНАЛАР ФОНТАН ЁНИДА.

А. Тўраев фотоэтюди.

Диплом спектакллари

А. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институти актерлик факультетининг студентлари Уйғун ва Иззат Султоннинг «Алишер Навоий», Б. Раҳмоновнинг «Юрак сирлари» ва бошқа бир қатор спектаклларни зўр маҳорат билан кўрсатишган эди. Яқинда улар ўзларининг диплом спектакллари — Гоголнинг «Ревизор» комедиясини тайёрладилар.

Диплом спектаклидаги асосий ролларни 153-қурилиш трестининг ишчиси А. Кенжаев, чинни заводининг ишчиси Қ. Саъдуллаев, шаҳар маданият уйининг кутубхоначиси Х. Тангрибердиевалар ижро этадилар.

Шунингдек, институтнинг кундузги актёрлик факультети дипломантлари Джеймс Год ва Арнольд Юссоларнинг «Чуқур илдизлар» номли саҳна асарини ҳам томошабинларга тақдим этдилар. Бўлажак саҳна усталари асардаги ролларни моҳирлик билан ижро этмоқдалар.

М. МИРЗААҲМЕДОВ.

МУРАББИЙ

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

Турсун ака Юсупов шарафли меҳнатидан бахт топган моҳир педагоглардан биридир. У кўп йиллик педагогик фаолияти давомида юзлаб шогирдлар тайёрлади. Унинг қўлида таҳсил кўрган ўқувчилар эндиликда она-Ватанимизнинг бахт-саодати йўлида хормай-толмай меҳнат қилишаяпти.

Ана шу меҳрибон педагог бугун роппа-роса 60 ёшга тўлади. Бу умрнинг 40 йили ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашга бағишланди.

Турсун ака Юсуповнинг педагогик фаолияти 1923 йилда бошланди. У кўп йиллар давомида мактабларда илмий бўлим мудири бўлиб ишлади. Педагог ўз билимини тинмай ошираборди. Шунинг учун ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкентдаги педагогика институтида ўқиб, уни 1936 йилда тамомлади.

Тажрибали педагогнинг кўп йиллик хизмати партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. 1950 йилда Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланади. У Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи деган шарафли ном эгаси ҳамдир.

Турсун ака ҳали бардам. У ўзи ишлаган 45-мактабда тез-тез бўлиб, ёш педагогларга бой тажрибасини сидқидиллик билан ўргатмоқда.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва Эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

15 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Болалар, ким айбли?** (болалар учун ҳужжатли фильм). 18.15 — **Телевизион янгиликлар.** 18.30 — **Ўзбекистон XII спартакиадаси** («Пахтакор» стадионидан). 19.25 — **Мультипликацион фильм** (катталар учун), 19.45 — **Бўш рейс** номли киноповесть.

Ўзбек тилида: 21.15 — **Телевизион миниатюралар.** 21.45 — **Телевизион янгиликлар.** 22.00 — **Нью-Йорк бўйлаб саёҳат** (очерк), 22.20 — **Концерт** (филармония ашула ва рақс ансамбли ижросида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.30 — **Лагеримизда** (мактаб ўқувчилари учун). 19.00 — **Концерт** (Тошкент Олимлар уйи бадиий ҳаваскорлари ижросида). 19.35 — **Реклама ва эълонлар.** 19.45 — **Ўзбекистон XII спартакиадасининг давоми** («Пахтакор» стадионидан).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/VI да **Евгений Онегин**, 16/VI да кундуз **Этик кийган мушук**, кечқурун **Демон**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — гастролга чиқиш олдидан сўнгги спектакллар — 15/VI да **Нодира**, 16/VI да **Икки билагузук**.

Тошкент давлат медицина институтида қуйидагилар

Диссертация ёқлайдилар

1963 йил 26 июнь кундуз соат 2 да, медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

П. Н. Гольдберг — педиатрия факультетининг илмий совети мажлисида (госпиталь терапевтика клиникасининг конференц-зали): «Куйиш шоки ҳамда «стационар» ва транспортлаш шароитида нейроплегик аралашмаларнинг эффективлиги» деган темада.

М. Я. Леренман — санитария-гигиена факультетининг илмий совети мажлисида (инфекцион клиника конференц-зали): «Боткин касаллигида специфик бўлмаган баъзи лаборатория синовларининг амалий аҳамияти» деган темада.

<>

1963 йил 28 июнь кундуз соат 2 да биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Н. Х. Мақсудов — даволаш ва стоматология факультетларининг илмий совети мажлисида (акт зали): «Супурги шувоқни химик-биологик жиҳатдан текшириш ва артемизол препаратини урология практикасида қўлланиш» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004. Редактор ўринбосари — 25885. Секретариат — 34808. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат, транспорт ва маҳаллий ахборот бўлимлари — 33786. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31.936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 06459. ИНДЕКС 64695. 1615.